

Forfatter: Topsøe, Vilhelm

Titel: DAPHNE (1879)

Citation: Topsøe, Vilhelm: "DAPHNE (1879)", i Topsøe, Vilhelm: *Udvalgte Skrifter*, udg. af VILH. ANDERSEN ; HELGE TOPSØE-JENSEN , 1923, s. 59. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-topsoe01-shoot-workid58071.pdf> (tilgået 12. juni 2021)

Anvendt udgave: Udvalgte Skrifter

DAPHNE (1879)

60

61

☒ Det var en af hine smukke, men uharmoniske Dage, som det tidlige Foraar bringer. Solen skinnede, der var Kraft i Lys og Skygge, men der var i den friske Vind, som blæste, Mere af Vinterens Aande end Pust af Foraar. Himlen var klar og blaa med Skyer, der vare helt sommerlige at se til, men Jorden var slet ikke sommerlig, ikke i noget Anstrøg af sine Farver. Luften var frisk, hvor det blæste, men kunde ellers blive underlig mat og tyngende.

☒ Dette mærkede man godt oppe i Maleriudstillingens Lokaier paa Charlottenborg. Solen skinnede ind, hvor den kunde faa Lov til det; der var stærkt Lys, for stærkt for adskillige af Billederne. Man kunde ogsaa tydelig se de gamle Malerier paa Væggene, Salenes egentlige Beboere, som i Udstillingstiden spærres inde af de Skjærmbrædter, der bære de nye Gjæster. De gamle bagved danne ligesom et Urlag, en oprindelig Skrift i Palimpsesten, som hvert Foraar for nogle Uger skrives over af en ny, der skal tale til nye Mennesker paa den Vis, som de bedre forstaa.

☒ Den Maade, hvorpaa den gamle Tid saaledes lister sig til at kigge over Skuldrene paa den nye, kan der maaske gjøres Indvendinger imod; men den har noget Tiltalende ved sig og forhøjer Indtrykket af Liv og Afvexling.

☒ Det syntes ogsaa en ung Mand at finde, som, aabenbart vel fornøjet, men lidt planløst, drev om i Salen. Det var et kjønt, blond Menneske med sværmeriske, blaa Øjne, som halvt adspredt og halvt søgende saae snart lidt paa det Ene, snart lidt paa det Andet, saa lidt paa det foran, saa lidt paa det bagved, de gamle Portrætter og de akademiske Billeder.

☒ Det er kun kjedeligt, at der ikke er nogle smukke Dameportrætter imellem det gamle Selskab, tænkte han, de vilde have set godt ud, og det var en interessant Race, om ikke til 62 at gifte sig med, saa til at forelske sig i; de forstod at lave Romaner. Ganske vist var det ikke de Romaner, hans Hu nærmest vilde have staaet til, men Hverdagshistorier var det dog heller ikke, dem var han allermost bange for i Kjærlighed. Han havde ikke prøvet den ret endnu, og han var hverken gift eller forlovet, men det var hans Formaal og faste Forsæt at gjøre sig Livet underdanigt i den Sag og kun overgive sig for en sand og ægte romantisk Kjærlighed.

☒ Det var en Tanke, som fulgte den unge Romantiker overalt, baade naar han sad paa sit Kontor, thi han var en ung ministeriel Embedsmand, og naar han ellers flakkede om i Livet, og det gjorde han gjerne; og de Tanker vare, som man ser, ogsaa med paa Udstillingen. Han var paa den kolde Foraarsdag gaaet derop fra sit Kontor, for en Stund paa Kunstens Faustkappe at lade sig bære langt bort fra det bureaukratiske Laboratorium, bort over alle Bjerge til skjønne Søer med lykkelige Bredder, for nu at nyde et Glimt af Siciliens glansfulde Himmel hvælvet over et solskinnende Landskab, nu at aande Friskheden fra en aakandedækket sjællandsk Sø med skyggende Træer, saa at se en skjøn kvindelig Skikkelse i knistrende Marmors Fjernhed og dog nærværende, saa at være Vidne til et lunefuldt Billede af det glade Menneskeliv.

☒ Alt dette, fandt han, var langt bedre end at gaa derude i det urolige Foraarsvejr med dets skuffende Solskin og temmelig nærgaaende Blæst, skjønt Luften deroppe rigtignok var noget tung og indelukket.

☒ Og saaledes gik Stephan Holm, det var Romantikerens Navn, videre paa sin omflakkende Vandring. Af og til delte han sin Opmærksomhed imellem Malerierne og Publikum. Det Sidste var der nu ikke Meget at se ved. For det Første var der ikke Mange; Udstillingen havde været aaben i et Par Uger, og den første Trængsel havde tabt sig; og saa var det nu i de fleste Folks Spisetid. De, der vare, vare heller ikke meget interessante; hvad han hørte fra de forskjellige Grupper, var omtrent det Samme; ikke saaledes at forstaa, at Alle syntes godt eller daarlig om det Samme; langt fra, Meningerne vare endog urimelig delte; men det Ensformige laa i den Temperaturgrad, som var overalt, i Bifaldet som i Dadlen, men navnlig i Bifaldet. Det var altid det Samme, Graat 63 i Graat, den samme Uvillie imod at beundre. Det var ikke Noget for Romantikeren.

☒ Og Andet var der ikke at se for ham paa disse Mennesker, som rolig drev fra Billede til Billede med deres Katalog klemmt i Haanden; der var ikke mindste Brudstykke af nogen Roman at finde. Der saae han nu en lille Gruppe, en yngre Herre med to Damer. Han kjendte dem af Udseende og vidste, at Herren var forlovet med den ene; den anden var aabenbart hendes Veninde. Nu var Ordningen imidlertid den, at den Forlovede

sjokkede bagefter, medens Herren, meget talende og æsthetiserende, for Veninden udfoldede sit Indhold af Aand og Viden. Gjorde den Forlovede et Spørgsmaal, fik hun et kort og lidet sigende Svar. Veninden tog imod den Opmærksomhed, der vist hende, med synlig Fornøjelse, ikke fordi de kunstneriske Betragtninger eller deres Gjenstande interesserede hende, ikke heller fordi den Talendes Person i og for sig gjorde det, hvad han vel smigrede sig med. Nej, det, der for hende forgyldte hans Ord, var kun at søge deri, at hun nød en lille Triumf over sin Veninde ved at tage hendes Forlovede fra hende. Det saae man paa de Øjekast, hvormed hun stadig agtede paa Udtrykket i hendes Ansigt.

☒ Der var nu ikke Meget at opdage. Den forlovede Dame bar sin Skæbne med al mulig Ro, maaske trøstende sig med, at naar Alt kom til Alt, var hun dog den Forlovede, og at der ikke var nogen alvorlig Fare for, at hendes Kjæreste skulde ville bryde Vanens og Kjærlighedens Lænke. Og saa gik hun fattet bag efter med det lidt trætte og lidt forjaskede Udtryk i Ansigtet, som forlovede Piger, der have gaaet længe som forlovede, ikke saa sjældent faa.

☒ Det havde interesseret Stephan at følge med og paa et lille Stykke iagttage denne Gruppe. Saaledes gaar det med saadanne Mennesker! tænkte han, *habeant*, de have fortjent det.

☒ Og i aandelig Forstand rystede han Støvet af sine Fødder efter at have fulgt dem og gik videre. Se, der var noget Andet, noget ganske Andet:

☒ Han stod paa een Gang ved et Portræt, der lige var blevet hængt op, og som han ikke før havde set. Det var et smukt og godt malet Billede af en smuk ung Pige. Hun var 64 i en klædelig Hverdagsdragt og sad i et Vindue i sommerlige Omgivelser; en Have var antydet i Baggrunden, men hun saae ud imod Beskueren.

☒ Der var i dette Portræt Noget, som strax slog Stephan og vakte en sympathetisk Interesse. Det er ikke sjældent, at Portrætmalerne male Ansigt og Klæder hver for sig og lade Ansigtet være i stort Selskab, Klæderne i stille Hverdagsensomhed eller omvendt. Her var der noget Lignende. Dragten var beskeden og dagligdags, men Ansigtet festligt og straalende.

☒ Spørgsmaalet var kun, om dette skyldtes Maleren eller Modellen. Stephan fik strax et levende Indtryk af, at det var det Sidste, der var Tilfældet, og Billedet vakte hos ham en i høj Grad sympathetisk Interesse.

☒ Han kunde imidlertid ikke strax komme til at betragte det i Ro; det var omgivet af en lille Gruppe Bekjendte, som ivrig drøftede det Spørgsmaal, hvorfor »Paula« havde taget den Kjole paa, og hvad det skulde til, at hun havde sat en Blomst i Haaret.

☒ Endelig blev der tomt, og han satte sig til ret at betragte Portrættet. I det havde han fundet Noget af den Stemning, han søgte. Og jo længere han saae derpaa, desmere fandt han, at det var et ganske ejendommeligt Ansigt. Hvad der egentlig var det mest Tiltalende deri, vidste han ikke, Men det er sikkert, at det forjog den underlige tomme Uro, som plagede ham saa ofte, og som han den Dag ogsaa trængte saa meget til at blive befriet for.

☒ Naa, han kunde ikke blive siddende der hele Dagen og rejste sig saa for at gaa. Men da han var gaaet et Par Væreiser bort, maatte han atter vende om for endnu engang at faa et Glimt af det. Og da han saa traadte ind, hvor det hang, og det i samme Øjeblik saae paa ham, var det, som det kjendte ham og hilste,

☒ Fortabt i Billedet saae Stephan ikke en Bekjendt, som dog flere Gange havde været i Nærheden af ham, men som fra sin Side ikke syntes forlegen for at give sig til Kjende; han spejdede lidt saa ind i et Værelse, saa i et andet.

☒ Nu traf det sig imidlertid saaledes, at ved en Vending, 65 Stephan gjorde, just idet den Anden ildomt skulde passere forbi, stødte de lige paa hinanden, og de vare saa gode Venner, at der maatte standses.

☒ »Goddag, Stephan.«

☒ »Goddag, Sandberg. Se, Du er ogsaa heroppe.«

☒ De udvexlede nogle almindelige Bemærkninger om Udstillingen og dens Publikum, under hvilke Stephan drejede sig helt bort fra Portrættet.

☒ Nu kom den Anden til at staa ligeoverfor det. Samtalen gik lidt trægt fra begge Sider.

☒ »Det er et smukt Billede,« sagde Sandberg.

☒ Stephan vendte sig om og sagde det Samme.

☒ »Lad os ikke staa for længe og se paa det,« sagde Sandberg; »for jeg kjender Maleren, og jeg veed, at han lurer som en skikkelig Edderkop her i Nærheden efter Folk, som han kan fare ud over for at høre deres Mening.«

»De gik et lille Stykke bort, men paa den Maade, som Folk gaa, der i al Venskabelighed dog i Øjeblikket helst ville lade være at følges ad, hvorfor begge Parter spekulere paa, hvad Vej han skal bestemme sig for, for at blive fri for den Anden.

»Derfor standsede de saa atter.

»Sandberg vendte sig paany imod Portrættet.

»Veed Du, hvem det er?«

»Nej.«

»Det skal jeg sige Dig, det er....«

»Aa nej. Jeg vil ikke vide det,« afbrød Stephan ham.

»Det ligner Dig. Naa, farvel da,« lo den Anden.

»Farvel,« sagde Stephan hurtig, og det traf sig saa heldig, at Hver bøjede af til sin Side.

Stephan var glad over at være bleven fri for at vide, at det var en virkelig eksisterende ung Dame med Familie og Bopæl. Billedet var ham nok.

Sandberg var ogsaa glad over at være fri for at fortsætte Samtalen, men af en anden Grund. Ellers og til daglig kunde han og Stephan godt bruge hinanden. De vare ikke blot beslægtede, men ogsaa Venner fra Drengaaarene og saa forskjellige Naturer, at den Ene trængte til den Anden. Vilde Stephan Holm tage helt romantisk paa Livet, saa laa det i 66 Karl Sandbergs Natur at tage saa jævnt og ligefremt paa det som muligt. Det var han nu født til, sagde han. Og derved blev det.

Medens nu Stephan løb sin Vej for ikke at faa at vider hvem det skønne Portræt var, gik Sandberg for at lede efter en virkelig eksisterende ung Dame, som skulde være deroppe efter hans Antagelse.

Og ganske rigtigt; der korn hun jo.

»Jeg tænkte nok, De kom herop i Formiddag for at se Paulas Portræt, inden De tog hjem til Sorø,« sagde han med et straalende Ansigt, idet han gik hen imod en kjøn, rødmsuset og lidt »provinsielt« udseende ung Pige, som kom fra Indgangssiden, og som paa sin Side ogsaa syntes velfornøjet med Mødet.

»Ja, naturligvis,« sagde hun. »Men siden jeg er kommen her, og De ogsaa er her, saa skal De virkelig tage Dem lidt mere af mig og vise mig, hvad jeg skal synes om. De veed, at jeg er det største Tossehoved med Malerier og den Slags Ting og forresten ogsaa med meget Andet.«

»Veed jeg det?«

»Ja, De baade veed det og siger det - til mig selv ialfald.«

»Nej, hør.«

»Ja, hør,« vrængede hun med den godmodigste og gladeste Latter af Verden. »Men nu idag vil jeg ikke skændes med Dem. De skal være lidt elskværdig mod mig, jeg har faaet saa meget paa Hovedet af Tante, fordi jeg ikke vilde med og prøve Kjole istedetfor at gaa herop, at jeg nu har Lyst til at have det lidt godt. Kom saa.« Der var over hele hendes Optræden en vis Drøjhed, som slet ikke vilde have tiltalt Stephan, men hans lidt flegmatiske Ven fandt sig aabenbart inderlig vel ved at blive tagen paa den Maade.

»Ja, lad os gaa sammen og ikke spilde mere Tid.«

»

Saa var det en stille Sommeraften, en stille Sommeraften efter en stille Dag. Da Aftenen kom, og da Duggen faldt paa, vare de enkelte lyse Skyer, der hele Dagen langsomt vare gledne over Himlen, blevne færdige med deres Tog, og 67 den blege Himmel var ensom; Stjernerne vare endnu ikke komne frem.

Fra Landskabet vare alle Farverne vegne bort, og Formerne vare blevne bløde og utydelige. Sete ude fra Vejen smeltede Træerne i Dyrehaven sammen i store, mørke Masser, og hvad der paa den dampende Mose var Køer, og hvad Tørvestakke, var det ikke godt at blive klog paa.

Paa den smukke Vej, der over Kristiansholm fører fra Dyrehaven ned til Strandvejen, gik Stephan, langsomt og velbehagelig. Naar Naturen var som iaften, tiltalte den ham, og derfor var han den hele Eftermiddag dreven om i Ensomhed i Skoven og havde fyldt sig med velgjørende Indtryk af Ro og Harmoni og var nu paa Vejen hjem til en lille Sommerbolig, han havde lejet sig paa Strandvejens Begyndelse.

☒ En Stund efter Solnedgang, naar Dagen er gaaet og Natten endnu ikke kommen, kan der over Naturen være en dyb Ensomhed, en Stilheden, som er større end Nattens, der altid er ligesom sammensat af mange Lyde.

☒ Den fuldkomment rolige Aften bidrog til at give ham den Følelse, han yndede saa meget, at det virkelig var lykkedes ham at fly fra Virkeligheden og Trivialiteten. Al denne Stemningsfylde trængte hos ham til at give sig rytmisk Udtryk. Brudstykker af Verslinier fødtes i ham; men det vilde ikke blive noget Rigtigt, ikke nu i aften ialfald, følte han. Saa fejede han det til Side og vuggede sig i Andres klingende Rhythmer. Tilsidst begyndte han at synge halvhøjt.

☒ De tyggende Køer i det vaade Græs saae stivt paa ham, naar han gik forbi; men ellers havde han ingen Tilhørere, som kunde forstyrre ham.

☒ Nu skulde han imidlertid snart dreje ud paa Strandvejen og komme ganske ind i det Hverdagslige og Sædvanlige. Han vendte sig til Afsked om imod den fortryllende Egn, han havde forladt, de dampende Enge og de sorte Skovmasser, og istemmede temmelig højt Goethes:

☒ *Aller Berge Gipfel
Ruh'n in dunkler Nacht.*

☒ Han sang den helt igjennem og begyndte saa igjen.

☒ Til hans store Forbavselse faldt et Fortepiano ind med 68 Akkompagnement, ovenikjøbet med en vis Tilbøjelighed til at korrigere ham. Han studsede, men fortsatte; Akkompagnementet blev ved. Han saae sig nu ret om og saae da, hvad han ikke før havde bemærket, at der inde bag den høje, tætte Hæk laa et lille Landsted godt skjult i den tætte Have.

☒ Han holdt op; Akkompagnementet sluttede med et Greb, som sagde: Vi ere færdige. Han var naturligvis nysgjerrig efter at faa at vide, hvem den ukaldede Akkompagnatør var. Han saae sig om, og i den tætte Hæk opdagede han en lille Laage ud til Vejen. Han gik sagte hen til den; den var saa nem at skyde op, at den gik op som af sig selv og opfordrede til at træde ind. Ind traadte han listelig; i den dæmrende Sommernat syntes den lille Have med de store Træer ham at ligne et fortryllet Sted, hvor Vindene sov. Men i Huset saae han nu, at man havde Lys i Havestuen. Det var ikke nogen stærk Belysning, en Lampe med Skjærm over, der endog var stillet noget til Siden som for at gjøre Lyset saa virkningsløst som muligt. Et Par Skridt længere frem; saa saae han et Fortepiano; ved det i det dæmpede Lys en lysklædt kvindelig Skikkelse. Saa det var hende, der havde sluttet sig til ham. Atter nærmere. Jo, hun var ung, hun var blond; hun sad med Hovedet lidt til Siden, lyttende; ansaa hun ikke det lille tonende Æventyr, hun havde indledet, for endt?

☒ Pokker tage i det Grus, hvor det skreg under hans Støvler, da han ubesindig rask atter gik et Par Skridt frem. Hun hørte det, hun blev aabenbart forskrækket, i et Øjeblik var hun fra Stolen ved Fortepianoet forsvunden i den mørke Del af Stuen. Han syntes, at han hørte Stemmer fra en anden Stue, og vendte hurtig om; en lille Hund kom farende bjæffende ud af Havestuen, idet han atter gled ud af Laagen.

☒ Naa lige meget, det var et ganske kuriøst lille Æventyr, tænkte han, idet han nu hurtig gik hjemad. Det var et lille lyrisk Digt i Virkeligheden. Livet var endda ikke saa uskjønsomt imod ham, men bragte ham dog nu og da smaa Guldfund af Poesi.

☒ Da han var kommen hjem, satte han sig ved et Vindue, der vendte ud imod Søen.

☒ Det var herligt at sidde der i Natten og se ud over et 69 stort Vand bag hviskende Træer og fantasere over det lille Digt, der var kastet ned for hans Fod. Og han fantaserede saaledes derover, at han faldt i Søvn ved Træernes Hvisken, ledsaget ind i Drømmenes Land af yndefulde Forestillinger og svævende afsted i slige Forestillingers gyldne Sfære, indtil han pludselig ved et voldsomt Ryk reves ud af disse og fornåm nu den højst ubehagelige, haarde Virkelighed, at han havde faaet en voldsom Tandpine ved at sidde og sove i det aabne Vindue. Vred og gnaven maatte Stephan krybe i Seng, og medens Morgenrøden begyndte at aandes hen over Himlen, kæmpede han med de mest prosaiske Stik og Jag og dumpe Bankninger i sit Hoved, indtil han endelig lykkelig og vel faldt i Søvn.

☒ Den næste Dag var Livet dog saa naadigt imod ham, at det holdt Tandpinen borte, og hele Dagen var fyldt med Velklang fra den foregaaende Aften. Men da det atter led imod Aften, og Duggen faldt paa, kom der en underlig Uro over ham. Huset i den stille, sovende Have steg frem for hans Tanker og vilde ikke vige ud af dem, og i Huset færdedes Billedet af den lysklædte unge Pige, som sad ventende og lyttende efter noget Ubekjendt, der drog hende forbi. Det Hus og den Have syntes ham at være den blaa Blomst's rette Hjem, det Sted, hvor ikke et Fortepiano, med Romantikens egen Guldharpes klang under hvide Hænder.

☒ Han kunde ikke modstaa. Han maatte paa Vandring op til det fortryllede Sted.

☒ Da han drejede om ad den stille lille Vej, ved hvilken det laa, syntes det ham, at Alt havde hyllet sig i natlig

Stilhed og Drømme. Men i samme Øjeblik, just som han saae Huset, hørte han fra det en forvirret Lyd af mange muntre Stemmer; han vilde trække sig tilbage, men ud af den lille Laage var der alt kommet et Fortrav for hele Selskabet, som hørtes inde bag Hækken; det kunde ikke gaa an at løbe nu, han maatte fortsætte Vejen lige imod dem Alle. Det ene Hold kom efter det andet; det gav et Sæt i ham - der kom just ud en ung Dame, ved hendes Side løb den lille Hund, som var faret ud efter ham igaar. Det var altsaa hende.

»Halløj, er Du her paa denne Kant?« raabte en animeret Stemme i det Samme til ham, en Herre gik lige forbi med 70 to af Selskabets Damer. Det var ikke nogen Anden end Sandberg.

Var det Alfeleg, han var kommen i? I samme Øjeblik saae han lige for sig - Portrættet. Den unge Dame med Hunden var hende og ingen Anden.

Intet Under, at Stephan stod aldeles fortunlet. Sandberg gik videre med sine Damer, de saae efter ham. »Han kjendte mig saamænd ikke,« hørte han ham sige, og saa en Stemme spørge: »Hvem var det?« Resten blev borte i den anden Samtalen og Munterhed. Man hørte En sige, at man kom for sent til Toget, en Anden, at der var god Tid, saa krydsede kun uforstaaelige Brudstykker af Samtalen hinanden.

Stephan gik mekanisk videre ad Vejen. O, alle I Romantikkens evige Magter, Hun og Portrættet!

✕

Det følger af sig selv, at Stephan nu ikke havde Noget imod at faa at vide, hvem den unge Dame paa Portrættet var. Det vilde jo have været at byde Skæbnen Trods. Lykkeligvis var dette let at klare. Sandberg havde rent glemt, at der havde været en Gang, da hans Ven ikke vilde vide, hvem Portrættet var, og meddelte ham uden Vanskelighed, at den Familie, han havde besøgt paa det lille Landsted, var en Enkefru Johnsen og hendes Datter Paula, som hørte til hans mangeaarige Bekjendtskabskreds, ja egentlig vare i Familie med ham. Ialfald havde den afdøde Mand, der havde været Embedsmand nede paa hans Egn, været regnet for en Slags Halvonkel til ham som Dreng.

Sandberg gjorde ingen Hemmelighed af, at de den Dag havde moret sig rigtig godt ude paa det lille Landsted; der havde været Folk fra Landet, som skulde følges til Stationen, da de mødtes, og de havde været i saa godt Humør paa Vejen at de næsten vare komne for sildig og havde maattet løbe den sidste Rest af Vejen.

Under Samtalen flakkede Stephans Øjne urolig om imellem de paa Væggen hængende Familieportrætter, som han aldrig før havde taget Notits af, men han fandt intet, som mindede om det Ansigt, han søgte.

»Det er i det Hele et morsomt Sted,« fortsatte Sandberg, »og rare Mennesker. Har Du ikke Lyst til at komme der?

71

Jeg har flere Gange tænkt paa at spørge Dig derom og egentlig havt det i Kommission.«

»Hvad? hvordan? Hvorfor Du?«

»Ganske simpelt, fordi vi have Brug for din Violin. Der er megen Musik og Sang; Frøken Paula spiller ypperlig, og vi have baade Trioer og Kvartetter og alt Muligt, men vor første Violin er bleven forlovet, og nu sidde vi der.«

»Ja saa.«

»Rent ud sagt, jeg har havt andre Ting i Hovedet, ellers havde jeg været hos Dig for at bede Dig træde ind i vor ringe Kreds. Jeg har nemlig været saa fri uden videre at foreslaa Dig, og Du er bleven antagen med Fornøjelse. Du er egentlig Medlem allerede.«

»Nej virkelig!« Det var dog mere end forunderligt, hvor Skæbnen ordnede Alt for ham.

✕

Det følger endvidere af sig selv, at Stephan, da Efteraaret kom, og Folk samledes i Byen, blev indført i Huset med samt sin Violin. Det var en højtidsfuld Dag, den første, da han begav sig derhen. Han havde ganske ualmindelig Hjertebanken ude paa Trappen, og da han traadte ind i Stuen, hvor Damerne vare, og hvor han strax saae Paula lige for sig, var han baade rød og stammende. Det var godt, at han havde sin Ven med sig; hans sædvanlige jævne og hverdagsagtige Maade at tage Livet paa, som til Tider kunde virke frastødende paa Stephan, men som ogsaa til andre Tider kunde virke fortræffelig til at bringe ham paa ret Kjøel, bidrog her til at gjøre Indtryk af, at det Hele gik naturligt til.

Stephan havde en Fornemmelse af noget Højtideligt og Afgjørende, da han blev forestillet for Paula, og

hun rakte ham Haanden; han syntes, at Alt stod stille i det Øjeblik, og at den virkelige Jord veg bort under ham. Men Sandberg gav ham med sine Bemærkninger hurtig en Hverdags-Samtale faste Grund under Fødderne. Da Stephan gik, kunde han ikke huske, hvad der egentlig var blevet sagt, saa ligefrem var det Hele faldet, men det var vist, at hun var smuk, meget smuk.

72

✂ Det var ikke i noget fortryllet Slot, at det første Møde havde fundet Sted, men i en ganske almindelig anden Salsetage paa Nørregade, der lod sig fuldkomment beskrive i Avertissements-Stil. Men dog havde hun taget sig ud som en Prinsesse og ikke gjort Portrættet til Skamme, af hvilket han havde en saa levende Erindring. Men Portrættet selv Hvor var det? Han havde slet ikke tænkt paa det, da han var derhenne, i hendes Selskab. Nu, da han var borte fra hende, beskjæftigede det ham atter levende. Det skulde jo være derhenne. Sandberg havde sagt, det tilhørte hendes Moder. Han maatte endelig have det at se næste Gang; han længtes formelig efter det, skjønt han kjendte Originalen. Naa, han vilde nok finde det en anden Gang; der var Noget i Vente.

✂

✂ Stephan havde altid holdt meget af Efteraaret, men aldrig saa meget som denne Gang, thi nu havde han en Følelse af, at den Herlighed, der skulde bære ham sejrrig over al Forkrænkelighed, som var Andres Lod, var i Syne. Han vidste ikke med sig selv, om han for Alvor var forelsket i Paula, gjorde sig ikke heller for Alvor det Spørgsmaal, men hendes Tilsynekomst indenfor hans Horisont stod ham dog som et Pant paa, at det Drømte kunde blive til Virkelighed, at Drømmene have Ret i Livet.

✂

✂ Musikaftenerne begyndte. Men de fik strax fra Begyndelsen et Præg af at være en Herlighed, der ikke skulde vare længe, thi det blev afgjort, at Fru Johnsen og hendes Datter inden Jul skulde være i Syden. Det var Noget, der blev bestemt for Fruens Helbreds Skyld. Hun selv holdt slet ikke af at rejse; det var en skrøbelig og altid smaaklagende, men meget vakker Dame, som satte Skuet af sine egne Dagligstuevægge over enhver som helst Udsigt over Middelhav og blaa Bjerge, og som ubetinget foretrak at træde paa sine egne Gulvtæpper fremfor paa den mest klassiske Jordbund. Det Eneste, hun, nærmest i sin Egenskab af utrættelig Theatergænger, havde en svag Lyst til at se, var en Blomsterfest i Genzano med rigtige Blomster og en blaa Grotte med rigtigt 73 Vand. Men selv her forbitrede hendes ængstelige Fantasi hende forud Nydelserne; Indsejlingen skulde jo være saa vanskelig, man maatte lægge sig ned i Baaden, og sæt, at hun eller hendes Datter fik Panden knust imod Loftet i Klippegangen. Var man først derinde, saa maatte det forresten være dejligt nok, og det kunde være meget morsomt, om hun skulde finde Indgangen til den Klippehule fuld af umaadelige Skatte fra Kejsernes Tid, som hun havde læst i en af Bergsøes Noveller skulde være der, men som mærkeligt nok Ingen syntes at ville gjøre sig rigtig Umage for at finde.

✂ Denne forestaaende Rejse blev snart en Begivenhed, der antog saa store Dimensioner, at den stillede den musikalske Del ved de ugentlige Sammenkomster meget i Skygge. En af Deltagerne var lidet tilfreds hermed, et ungt, musikalsk begavet Menneske, der betragtede sig som havende en meget vigtig Samfundsopgave at løse ved at være Bas-Stemme i en Mængde musikalske Familiekredse og saae i sig selv en af Bærerne af det musikalske Liv i Hovedstaden. Han misbilligede i høj Grad den lidet alvorlige Maade, hvorpaa Sagen blev tagen hos Fru Johnsen, naar Damerne strax faldt i Tale med Sandberg og Stephan, der begge vare drevne Italiafarere, om den store forestaaende Rejse. Han undskyldte sig derfor ikke sjældent og tog Andre med sig, og saa blev det Hele til lutter Samtalen, medens Lysene vare tændte paa Klaveret, og Noderne laa opslaaede.

✂ Sandberg maatte i Reglen berolige Fru Johnsen angaaende Jernbanerejsens Besværligheder og Farer. Han maatte atter og atter fremhæve det lidet Sandsynlige i, at netop det Tog, hvormed de rejste, skulde komme ud af Skinnerne, eller at Simplon-Tunnelen skulde falde ned i Hovedet paa dem.

✂ Stephan talte saa med Paula. De talte om andre Ting.

✂ Der var over Paula udbredt en vis blid Ynde og Elskværdighed. Hun var meget blond, men havde mørke Øjne - og han tænkte paa, om det var dem, der først havde slaaet ham ved hendes Portræt.

✂ Det var et Spørgsmaal, han nu kunde grunde over, thi nu havde han fundet Portrættet. Det smukke Brystbillede hang ikke i Dagligstuen. Der vilde Paula ikke have det. Det hang i det andet Værelse ved Siden over Klaveret.

74

✂ I dette Værelse vilde Stephan gjerne manøvrere hende ind paa disse Aftener og vilde have hende til under et eller andet Paaskud i Retning af den Musik, der aldrig blev udført, at sætte sig ved Klaveret, saaledes at han kunde se baade hende og hendes skønne Billed og ligesom tale med bægge. Stor Fornøjelse var det

ham ogsaa, naar han kunde faa hende til at spille og saa sidde og betragte Portrættet, som saae paa ham med sit festlige Udtryk.

✕

✕ Paula var elskværdig paa en rolig og stille Vis, noget tilbageholdende, tilfreds med Livet, som hun havde fundet det. Han kunde endnu ikke ret faa hende med i sine Samtaler, skjønt det var tydeligt, at hun godt led hans Selskab, men han havde dog alt til Tider en forundret Følelse over, at hun kunde være saa tilfreds, som hun syntes at være det.

✕ Den praktiske Sandberg havde foreslaaet, at man, da Musikken døde hen, skulde give de ganske uberejste Damer et forberedende Kursus til det italienske Liv. Dette Kursus indskrænkede sig ikke alene til at betragte Afbildninger i Mængde fra skønne Egne og Fotografier af Kunstværker, som de skulde have deres Opmærksomhed henvendt paa. Men han vilde ogsaa, at ialfald Paula skulde lære lidt mere Italiensk. Det, hun kunde, var næsten Intet, og vel skulde de to Damer have Følgeskab derved med en Familie af deres Bekjendtskab, men siden skulde de være ene, og et nødtørftigt Kjendskab til Sproget vilde altsaa være fortræffeligt. Selv var han imidlertid ikke oplagt til at have den Ulejlighed at give Timer, og saa var Aftalen - forresten uden Vanskelighed fra Nogens Side - bleven den, at det skulde være Stephan, som skulde tage sig af Paulas Belæring. Hver Ugedag havde hun saa et ordentligt Pensum, som hun blev hørt i.

✕ Paula forbandt med sit rolige Væsen aabenbart en ikke ringe Energi, og hun forbavsede ialfald Stephan ved den Iver, hvormed hun tog fat. Det var ikke blot den Flid, Damer altid udfolde, naar de kaste sig over Noget, der interesserer, og som tildels kommer af, at de have en vis opsparet Virkelyst og Energi, som de ere glade ved at faa en anden 75 Anvendelse for end den, det daglige Liv byder dem. Der var noget Mere, syntes han, i Paulas Flid og Dygtighed. Vist er det, at hun gjorde forbavsende Fremskridt, skjønt hun ikke havde den medfødte Lethed, som de egentlige Sprogtalenter pleje at have. Overhøringen foregik i Reglen i Dagligstuen i godt Humør fra alle Sider.

✕ Stephan fandt, at disse Timer vare et herligt Paafund; han glædede sig over Paulas Dygtighed, men han kunde paa den anden Side ikke skjule for sig selv, at han egentlig kunde altfor Lidt til at lære hende saa godt, som hun fortjente.

✕ En Aften havde hun saaledes kunnet Lektien aldeles perfekt, og i sin Iver for dog at være Lærer rettede han hende lidt uoverlagt med Ordet »Kastanie«. »Det er Maskulinum.«

✕ Paula var sikker i sin Sag og ærekyndig; hun protesterede. »Nej, det hedder virkelig *la castagna*, naar det er Frugten.«

✕ »Nej,« sagde Stephan med Værdighed. »Det maa hedde *il castagno*.«

✕ »Nej, jeg forsikrer Dem, det hedder virkelig *castagna*,« sagde Paula ivrig.

✕ »Men Gud, Barn,« hostede hendes Moder, »hvad gaar der dog af Dig, hvor kan Du sige saadan imod.« Det stred aldeles imod den ældre Dames Følelser, at en Elev kunde have Ret imod en Lærer eller en Kvinde imod en Mand.

✕ »Ja, lad os faa Lexikonnet,« sagde Paula, »saa skal vi se. Jo, ganske rigtigt.«

✕ »Ja, De har virkelig Ret,« sagde Stephan, »undskyld, at jeg sagde Dem imod.«

✕ Da de saa vare færdige, lukkede han Bøgerne.

✕ »Hvad skal jeg have for til næste Gang? De glemmer at give mig for,« sagde hun lidt ængstelig.

✕ Han rystede paa Hovedet og sagde noget alvorlig: »Det er bedre, at De faar en Lærer, der kan Mere end jeg.«

✕ Paula saae paa ham og blev rød, mest maaske fordi hun et Øjeblik var bange for, at han var saa hovmodig, at han ikke kunde taale at have Uret imod hende.

✕ Han havde indgivet sin Demission, fordi han syntes, han var nødt til det, men han forstod hendes Mistanke og sagde derfor i en spøgende Tone: »De ser jo selv, at De kan Mere end jeg.«

76

✕ »Mændene kan aldrig taale at have Uret, det kan jeg ikke lide,« sagde hun, nu en Smule usikker i sin Opfattelse, »De veed jo godt, at De alligevel kan uhyre meget Mere end jeg. Men De er vel kjed af det.«

✕ »Jeg tror virkelig, Du plager Hr. Holm,« sagde hendes Moder.

»Jeg vilde virkelig heller end gerne blive ved,« sagde Stephan, »naar jeg bare turde for min gode Samvittigheds Skyld.«

»Aa, det kan De godt. De lærer mig saa udmærket. Jeg vilde ikke være nær saa flittig med nogen Anden. Det kan jeg godt mærke.«

I samme Øjeblik, som hun havde sagt det, blev hun meget rød.

Stephan tog Bogen, lukkede den atter op og sagde: »Vil De saa til næste Gang tage Verberne paa ére, dertil.«

»O, De maa gerne give mig Mere endnu,« sagde hun henrykt.

»Naa, saa skal De have Verberne paa ire med.«

»Ja, dem paa ire. Og det der med de to Infitiver.«

»Det bliver altfor meget.«

»Nej, slet ikke, De maa endelig lade mig faa de to Infitiver med til.«

Og saa fik hun dem.

Det blev en herlig Aften.

Der kom foruden Sandberg et Par af de musikalske Veninder, som holdt ved, ogsaa efterat Musikken var trængt saa stærkt tilbage. Og saa var der en ny Akkvisition, en »Kusine Kamilla« fra Sorø, hvilken Kusine Kamilla forresten ikke var nogen Anden end den samme lidt svære og meget glade og godmodige Dame, som mødte Sandberg oppe paa Maleriudstillingen, den Dag Paulas Portræt var kommet derop. Han og hun vare ogsaa den Dag meget glade ved at træffe hinanden og lagde ikke noget Dølgemaal derpaa. Stephan derimod syntes ganske vist ikke rigtig om hende. Hun var ham for drøj, ligesom for solid, og han syntes ikke om, at hun og Paula havde en hel Del at smaasnakke om. Han følte sig overbevist om, at det kun kunde være profane Smaating, som ikke burde blot et Øjeblik optage dens Tanke, der havde 77 saa smukke Øjne, og end mindre faa hende til at smile med dette dejlige Smil, der burde være saa uendelig ophøjet over ligegyldige Hverdagsbegivenheder i Sorø og Omegn.

Imidlertid gav hun og Sandberg sig mest af med hinanden, og det var en Trøst. Hun havde forskellige lystige Indfald og deriblandt et, som gjorde megen Lykke og ogsaa vandt Stephans Bifald. Under Indtrykket af alt det Italienske, som omgav hende, faldt Kusinen paa, at man skulde lege, at man spiste til Aften »paa Osteri«. Det skulde udføres saaledes, at man ikke spiste i Spisestuen, men i Dagligstuen. Naar man vilde overlade denne til hende og Sandberg i et Kvarter, saa skulde Osteriet være færdigt.

Fru Johnsen korsede sig først ved Tanken om, at man skulde spise der og drysse Krummer paa hendes nye Tæppe og paa de pæne Stolebetræk, men hun gav dog efter. De Andre blev lukkede inde i Værelset ved Siden af, og Kusinen og Sandberg gav sig i Lag med Arrangementet. Lidt efter blev Paula ogsaa kaldt ind, og da Kvarteret var omme, aabnedes Døren, og Osteriet var arrangeret.

Ligheden var egentlig ikke slaaende. Gulvtæpper og Gardiner og pyntelige Møbler og Gaslysekrone mindede kun fjernt om de tilrøgede Knejpers Udstyr. Men naar Alle vare enige om det, kunde det naturligvis godt kaldes et Osteri, og Alle vare enige. Og hyggeligt saae det ialfald ud. Bordet var dækket foran den store Nische, hvori Sofaen havde sin Plads. Alt, hvad der var af store og smaa Potteplanter i Stuen, var arrangeret i Grupper omkring Bordet, og dette selv var dækket paa Italiensk, hvilket dog ikke vilde sige Andet, end at der var heldt Vin paa Vandkaraffer, som kaldtes for Foglietter, og at alle Retterne havde faaet italienske Navne. Det Allerkjønneste var, hvad den utrolig virksomme Kusine Kamilla ogsaa havde faaet Tid til at arrangere: at baade hun og Paula vare blevne klædte i italienske Kostumer. Det var Minder fra forrige Aars Karneval, der i en Fart vare dragne frem. Korrektheden lod vel Noget tilbage at ønske, men Klædeligheden slet Intet. Den friske, rødmussede Kusine tog sig udmærket ud, og Paula var ganske dejlig. Det lidt Forstyrrede og Halvfærdige i Kostumeringen gjorde det Hele endnu klædeligere.

78

Stephan stod helt henrykt, og Humøret gik rent fra de to Veninder, som vare i deres almindelige Klæder. De helmede ikke, før de ogsaa fik Lov til at komme ind og se efter i Karnevalsstadsen. Og da de der havde fundet nogle Skjærf og den Ene en Baret og den Anden en Pernillekappe og noget Pudder til sit Ansigt, kom de ogsaa i en tilfreds og harmonisk Stemning.

Det var et overmaade lystigt Maaltid. Vinen blev for ret at være korrekt skjænket fra Foglietterne i Ølglas. Den lystige Kusine, som havde Marstrands Osteribilled i Hovedet, sad jævnlig med sit Glas løftet i samme Stilling som den smilende, drikkende Pige og hilste ud til indbildte Osterigjæster.

»Evviva la bella Italia!« sagde hun.

»Lad Italien leve,« sagde Sandberg, »men foreløbig det paa Nørregade.«

»Det siger jeg ogsaa,« sagde Stephan. Saaledes at sammenblende Illusion og Virkelighed, som man gjorde den Aften, var ret Noget for ham.

»Jeg har aldrig tilbragt en saa behagelig Aften i et rigtigt Osteri som denne.«

»Det siger jeg rigtignok med,« sagde Sandberg.

»Derfor skal I hver have en af disse dejlige Roser,« sagde Kusinen og plukkede saa i en af Blomstergupperne ved hendes Fod to tarvelige smaa Asters og rakte dem til dem, først en til Sandberg, saa en til Stephan.

»Aa nej, det rigtige Italien, hvem der dog kunde komme der,« sukkede en af Veninderne, som aldrig havde været der og heller ikke havde Udsigt til at komme der. »Det maa dog være noget Andet.«

»Noget Andet, jo,« sagde Stephan, »men ikke saa godt.«

»Nej! Gid vi bare sad halvt saa godt dernede som her,« sukkede Fru Johnsen.

»Skal Herrerne ikke ned og se til dem,« sagde den lystige Kusine. »Jeg vilde saa gjerne tage med.«

»Ja, kom ned og besøg os,« sagde Paula; men hun sagde det lige ud og henvendte det ikke til nogen Bestemt.

»Maaske, hvem veed,« sagde Stephan; »jeg drikker paa Gjensyn dernede.«

79

Han greb efter sit Glas, men da han havde travlt med at se efter Paula, greb han fejl og væltede det ned paa Gulvet, hvor det gik i Stykker.

»Det var et daarligt Varsel,« sagde han. »Jeg kom ikke til at drikke Noget.«

»De maa ikke være saa overtroisk,« sagde Paula. »Tag mit Glas og drik.« »Til sidste Draabe,« sagde han.

Det var noget sjældent, at den stille og tilbageholdne Paula gav sig saa meget hen som den Aften, men hvor det klædte hende henrivende.

Stephan var virkelig glad og lykkelig, da de den stille Aften gik hjem. Sandberg fulgte ham. De tav Begge, Sandberg gik og fløjtede.

»Hør, jeg skal betro Dig Noget,« sagde Sandberg.

Stephan havde saa meget af Fantasters Egoisme eller rettere Ligegyldighed for Andre, at han, især i dette Øjeblik, var lige ved at sige, at han egentlig helst saae sig fri for at faa betroet Noget.

Sandberg var imidlertid for varm til at blive afficeret ved den Andens kølige Tavshed.

»Jeg er forlovet. Ja, med hende, Kamilla, Du saae, Kusinen.«

Denne Meddelelse interesserede dog Stephan.

»I ere blevne forlovede? Hvornaar? laften?«

»Aa nej, det er en gammel Historie. Det er saamænd fra i Sommer. Men nu ville vi deklarerere det.«

»Nu vil jeg gaa med en Guldring paa,« sang han en Strofe. »Og i Løbet af et Par Maaneder ere vi gifte og hjemfarne, haaber jeg.«

»Ja saa.«

»Du kunde da idetmindste gratulere.«

»Det kan jeg gjerne, men det behøves da ikke. Du er jo lykkelig, lykkelig nok.«

»Ja det har Du sgu Ret i. Og dog bliver jeg lykkeligere og lykkeligere, saa jeg veed saamænd ikke, hvor det vil ende.«

☒ Stephan saae prøvende paa ham og sagde halvt 80 uvilkaarlig: »Jeg tror paa Lykken i Kjærlighed - og dog har denne Tro stundom i mig født en Frygt, at det skulde gaa med Lykken i Kjærlighed som med al anden Lykke, i det Øjeblik, man greb den, forsvandt den eller forvandlede. Ja, jeg frygtede egentlig, at det var endnu mere Tilfældet med Lykken i Kjærlighed, og at det var den sande Udlægning af Mythen om Daphne, der forvandlede til et Træ, da hendes Elsker favnede hende.«

☒ Sandberg rystede paa Hovedet, og mere alvorlig end før sagde han: »Det gjælder kun for en Guddom.«

☒ »Men Enhver, der elsker højt, er en Gud.«

☒ »En saadan Apotheose er ikke for os Mennesker,« svarede hans Ven. »I ethvert Fald kan jeg ikke have undergaaet den, thi, som jeg siger Dig, jeg er lykkelig og bliver lykkeligere. Der er altid nogen Fordel ved at være Smaafolk, ser Du,« tilføjede han efter et Øjebliks Pause og slog Stephan paa Skulderen.

☒ »Maaske.«

☒

☒ Erindringen om den smukke italienske Aften fyldte Stephan ganske til den næste Sammenkomst. Han vidste ikke alt det, han da vilde sige. Han havde i Tankerne ført hundrede Samtaler med hende, den ene mere stemningsfuld end den anden. Han havde længtes efter den Aften, da han atter skulde derhen, som Freir eller Gerda, og stadig været i Frygt for, at der skulde ske Et eller Andet, som forpurrede det lykkelige Møde.

☒ Men den forventede Onsdag kom som alle andre Onsdage, og det blev Eftermiddag paa den som paa andre Dage, og Tiden kom, da han kunde gaa derhen for at give den italienske Time, inden de Andre kom, og han gik hen paa Nørregade, og Nørregade stod der og Huset og Alting, og han traf Paula siddende i Dagligstuen med sine italienske Bøger og hendes Moder strikkende, Alt ligesom ellers.

☒ »Idag har jeg den lange Lektie,« sagde Paula med Tilfredshed, thi hun vidste, at hun kunde den. »De husker jo nok, at jeg fik saa Meget for.«

☒ »Aa ja, jeg husker Alt fra den Aften,« sagde Stephan.

81

☒ Paula kastede et lidt spørgende Blik paa ham. Det, hun huskede bedst, og det Eneste ialfald, hun bagefter havde tænkt paa, var Episoden med Lektien.

☒ Den kunde hun udmærket, saa lang den var.

☒ »Maa jeg saa faa lidt Musik ovenpaa,« sagde han, »inden de Andre komme. Klokkeren er snart mange.«

☒ »Hvad skal jeg spille?« sagde hun, da de sad i Musikstuen. »Gammelt eller Nyt?«

☒ »Noget af det Gamle,« svarede han, »Noget fra den Musikkens Guldalder, som er forbi for vor Slægt, der hverken veed at længes eller trænger til Drømme. Lad os faa Noget af det, hvori den rette Verden har aabenbaret sig.«

☒ »Ja, nævn mig Noget.«

☒ »Der er den lille Sonate i G-Dur af Beethoven f. Ex., som jeg hørte sidst.«

☒ Paula spillede den. Han hørte tavst efter. Da hun var færdig, lagde han, som sad ved Siden, sin Haand paa Tangenterne og spillede det vidunderlige Thema:

☒

☒ »Ikke sandt,« sagde han, »naar man hører det, saa veed man, at der er et bedre Drømmenes Land, hvortil man kan flygte.«

☒ »Ja, jeg synes, at naar man hører saa god Musik, har man en Følelse af, at man aldrig kan blive rigtig ulykkelig,« sagde hun.

☒ »Mere end det,« svarede han, »man føler, at der er en Virkelighed, man skal vende Ryggen til og flygte for.«

☒ »Aa ja,« sagde hun glad, »det er sandt, noget Saadant føler jeg ogsaa, men jeg vidste ikke, hvordan jeg skulde udtrykke det. Det er, ligesom man bliver et bedre Menneske, eller man føler ialfald, at man skal blive det.«

»Nej, nej,« sagde han lidt utaalmodig og atter spillende Themaet igjennem. »Det er ikke det, jeg tænkte paa, ikke paa at blive bedre, men lykkeligere, lade denne haarde Verden ligge bag sig og selv vandre til evig skønne Steder. Hvert Menneske med Sans for det Skønne har hos sig den 82 magiske Evne til at kunne bringe sit inderste Væsen i Sikkerhed derhen. Det gjælder kun at udvikle denne Evne, at lære at bruge Trylleordet paa rette Vis.«

Hun sad tavs og lod sine Hænder løbe hen over Tangenterne i lette, dæmpede Fantasier. Han vilde høre et Ord fra hende og spurgte derfor:

»Tror De ikke, man kan flygte en saadan Flugt?«

Hun svarede med en let Rødmen: »Jeg veed ikke, det vil sige, jeg veed ikke, om jeg forstaar Dem.«

Sagtelig blev Tonerne ved at klinge i hendes lette Spil, men hun selv var bestandig tavs.

Han tav ogsaa og saae op paa Portrættet, der hang foran ham. Det forstod ham ganske.

Saaledes sad de stille en Tid, medens Tonerne flød i en sagte klingende Strøm.

»De er saa tavs,« sagde saa Paula med et yndefuldt Smil og saae aabent og lige paa ham.

»De forstaar mig jo ikke,« sagde han, »jeg kjeder Dem med den Tale, jeg fører.«

»Aa nej, slet ikke,« svarede hun ivrig. Efter en lille Pause fortsatte hun langsomt, kadencerende sine Ord efter den Musik, hun spillede, og ligesom halvt tabt i denne:

»Det gaar jo ofte saaledes, med Musik f. Ex., den forstaar man ikke heller altid, og dog holder man af at høre den.«

Saa var det atter hende, han maatte se paa.

Lidt efter kom de Nyforlovede, thi Forlovelsen var deklareret, og de bragte med sig lystigt Spektakel og en højrøstet Munterhed, som Alle blev trukne med i, men som Stephan dog ikke syntes om, at Paula hengav sig til.

Kusinen var slet ikke smuk, det var det Resultat, Stephan fik ud af det.

Sandberg greb ham i at sidde og se forskende paa hende. »Du har Ret,« sagde han uden videre. »Hun er ikke nogen Skjønhed.«

Bemærkningen blev gjort højt og ligefrem og hørt af Alle. Stephan blev noget flov og vidste ikke, hvad han skulde sige.

»Er det om mig?« sagde Kusinen med et lystigt Nik. »Nej, en Skjønhed er jeg saamænd ikke. Men jeg er forresten ble ven kjønnere af at være forlovet.«

De Andre lo, hun blev rød i Hovedet og sagde: »Ja, det 83 er virkelig sandt, og det var da heller ikke godt Andet, naar saadan en Mand tager En.«

»Aa, min Pige,« sagde Sandberg, »Du er god nok til mig og mere end det; men sæt nu forresten, at jeg først havde villet have Andre.«

»Det er mig saamænd temmelig lige meget,« svarede hun leende. »Jeg har altid tænkt mig, at Du vist havde havt et lille Sværmeri - ja, Du behøver ikke at blive rød, Paula - men det er jeg ikke mere jaloux over. Du bryder Dig vist heller ikke med at tænke paa, at det nok kunde være, at dersom en vis En og Anden eller maaske endog et Par Andre havde friet til mig, saa havde jeg formodentlig sagt Ja og var kommen hjem fra et Bal eller et Feriebesøg som Forlovet med En, som jeg nu maaske aldrig ser igjen i mit Liv og endnu mindre tænker paa. Det kan ialfald være Dig en Trøst, at jeg aldrig før har friet til Nogen.«

»Hvad vil det sige?« spurgte Paula nysgjerrig. »Friede Du til ham?«

»Ja,« sagde Kusinen ligefrem. »Omtrent. Saadan halvt ialfald.«

»Ja, det er virkelig sandt,« tilføjede Sandberg smilende. »Om det var lidt mere eller mindre end halvt, er det ikke Umagen værd at strides om.«

»Nej, hvordan det nærmere gik til, fortælle vi Jer naturvis ikke,« sagde Kusinen. »Men jeg generer mig saamænd ikke ved at sige, at man godt kunde være bekjendt at fri helt til ham, og havde det været nødvendigt, havde jeg saamænd ogsaa gjort det.«

»Hvad siger De om den Forlovelse?« sagde Stephan lidt efter til Paula.

»Ikke Andet end godt,« svarede hun. »Det er jo en sand Fornøjelse at se To, der ere saa glade over hinanden, det er dog alligevel Hovedsagen.«

Det Svar var atter af dem, han ikke syntes om, den Forlovelae var da saa hverdagsagtig, som en Forlovelse kunde

være.

|X

Stephan kunde, naar Paula ikke ret gik ind paa hans Tankegang, ligeoverfor hende komme i en underlig usikker 84 Stemning. Hun kunde i en Situation vise sig saa yndefuldt tiltalende, saa ganske i Højde med hans Forestillinger om hende, at han bagefter undgik hende for ikke at faa det harmoniske Indtryk, han bar paa, forstyrret af hende selv. Thi det gik gjerne saaledes, at naar de saa atter mødtes, fandt han, at hun ikke passede med det Billede af hende, som han i Mellemtiden hos sig selv yderligere havde omdigtet.

Der var en Ting, som laa ham særlig paa Hjerte; det var at lade hende vide, at han var den Ubekjendte, hvis Sang hun hin Aften havde istemmet.

Men dette var ikke saaledes at gaa til; der var over hele hin Situation, fandt han, en saa fin romantisk Stemning, at man let kunde forgribe sig paa den, den hørte slet ikke til i en almindelig, hverdagsagtig Samtale.

Det gik derfor ikke saa let med at mane en passende Stemning frem, og engang skulde det dog siges; Afrejsens Tidspunkt nærmede sig. Saa slog han engang, da de havde talt om, at den stundede til, Noderne op paa den Sang, han havde sunget hin Aften, bad hende om at akkompagnere sig og sang den.

»Det er en dejlig Sang,« sagde hun, da de vare færdige.

»Den har vi sunget sammen, inden vi kjendte hinanden,« svarede han.

Hun saae forundret paa ham, men sagde ikke Noget.

»Det var mig, den Aften....«

Han havde næsten ventet, at alt disse Ord skulde være Trylleordet, som skulde løfte det Slør, der laa dem imellem; thi han nærede ikke nogen Tvivl om, at hin Situation stod ligesaa tydelig for hende som for ham. Men Trylleordet virkede slet ikke. Hun blev ved at se paa ham og sagde paa den allernaturligste Maade af Verden: »Jeg forstaar Dem slet ikke.«

»Den Aften, udenfor Landstedet.... jeg gik paa Vejen De gav Dem til at akkompagnere.... De sad ved Klavere t i Deres Havestue....«

»Det veed jeg ikke det Mindste om, De maa have taget rent fejl.«

Stephan blev saa befippet over denne Vending, at han 85 nu blev stum, og først efter nogle Øjeblikkes Tavshed kunde han faa sagt: »Ja, saa maa det have været en Fejltagelse.«

Han var helt adspredt den Aften, og skjønt det var en af de sidste, der var tilbage, lykkedes det slet ikke at faa sat Liv i den. Paula saae forunderlig spørgende paa ham, hun forstod ham endnu mindre end ellers.

Og Stephan kunde nu slet ikke finde Rede paa sig selv og Paula og sin Skjæbne. Var det dog hende, eller var det ikke, havde han slet ikke faaet et Varsel fra sin Lykkestjerne den Aften, eller vilde hun blot ikke vedgaa det af et eller andet dybt Skjælmeri? Det var dog ikke ret troligt; hun havde ogsaa set saa troskyldig ud, at det næsten var umuligt ikke at tro hende.

Saa rejste de kort Tid efter. Han syntes, Paula havde Taarer i Øjnene, da han var oppe at sige Farvel til hende og hendes Moder. Hvordan det stod med ham selv, vidste han slet ikke. Det at blive alene var ikke uden al Tiltrækning for ham.

|X

Sandberg og hans Kamilla vilde gifte sig uden lang Opsættelse i selve denne Vinter og vare meget optagne af de forskjellige Arrangementer med at sætte Bo.

De vare fornøjede med hinanden paa den samme noget jævne og ligefremme Maade, som ganske vist ikke tilfredsstillede meget poetiske Forestillinger, og som ialfald Stephan havde fundet saa lidet stemmende

med den sande Forelskelses Væsen, men som havde noget Solidt og Troskyldigt ved sig.

»Stephan og Sandberg var, som før sagt, ikke blot Venner fra Drengalderen, men ogsaa ansatte i samme Kontor, saa at de taltes ved næsten daglig. Stephan vilde gjerne ind paa mere almindelige Betragtninger over Kjærligheden og dens Væsen, men det havde Sandberg slet ikke mere Lyst til. »Det er saamænd aldrig Umagen værd at tale om den Slags Ting nu, da man er forlovet og hele Historien er gaaet godt af,« sagde han.

86

»Du er altsaa fuldstændig lykkelig?« spurgte Stephan for, ja det er vanskelig at angive authentisk, hvilken Gang.

»Ja, saagu' er jeg lykkelig. Hvad Fuldstændigheden angaar, ja saa vilde jeg naturligvis ønske, at vi var gifte. Ja, og at vi havde et Par Børn, eller flere, lad os sige fire eller et halvt Dusin. Og ja, et godt Dyrtdistillæg, ja, der er jo Ting nok, som man kan fuldstændiggjøre sin Lykke med, saa mange, at det slet ikke er Umagen værd at begynde paa den Opramsning. Det vilde gaa med det, som med de Øvelser, hvem der kunde tælle længst, som vi drev som Dreng.«

En Dag mødte Sandberg ikke paa Kontoret. Den næste Dag var han der ikke heller. Stephan spurgte sig for; han var meldt syg, hed det, og kom nok ikke for det Første.

Stephan gik op i hans Bolig efter endt Kontortid. Da han ringede paa, kom hans Værtinde strax og lukkede op. Det var en gammel Præsteenke, en skikkelig gammel Dame af de Folk, som i al Godmodighed og uden Spor af Ondskab føle en vis Nydelse i, at Alting gaar ulykkelig og trist i denne Verden, og befinde sig rigtig hyggelig og vel ved at klage og sukke herover.

Det var meget daarligt med Sandberg, sagde hun. Men det var næsten ikke det Værste; det Værste var, at hans Kjæreste var flyttet ind hos ham uden videre, og der var ikke Tale om, at hun vilde høre paa Forestillinger. Hun sagde, at hun vilde og maatte pleje ham, og saa blev hun.

Døren til Sandbergs Værelser blev lukket op i det Samme, og der stod ganske rigtig den unge Dame.

Hun nikkede kort til Stephan. »Jeg tænkte nok, det var en af hans Bekjendite,« sagde hun. »Ja, det er en net Historie, vi har her; jeg tænker, han har Tyfus eller Lungebetændelse eller begge Dele.« Hun talte paa en saa rolig og forretningsmæssig Maade, fandt han, slet ikke som om det var et Menneske, hvis Liv eller Død maatte være Liv eller Død for hende.

Stephan fulgte hende ind i Dagligværelset. Det laa ved Siden af Sovekammeret og bar tydelig Præg af, at hun havde taget Ophold der; en Lænestol, der ikke var af de mageligste, havde tjent til Natteleje ved Hjælp af nogle Puder og Shawler. Hun selv var i et noget forstyrret Kostume og 87 gjorde Undskyldning derfor: »Ser De,« sagde hun, »jeg bestemte mig til at blive her, omtrent som jeg gik og stod. Idag skal de sende mig noget Tøj hjemmefra, og jeg faar formodentlig et Tilhold om at rejse hjem, men det bryder jeg mig ikke en Smule om. Han kan ikke blive passet ordentlig af den skikkelige gamle Tosse eller af en Vaagekone, og hvad bryder jeg mig nu om, hvad Folk siger om mig.«

Han saae ind ad Døren til Soveværelset. Sandberg laa i en Døs og kjendte ham ikke. Han indrømmede, at det saae betænkeligt ud.

Og betænkeligt blev det virkelig ogsaa, en heftig og farlig Sygdom, og Faren stod paa i Uger.

Stephan hørte jevnlig derop. Kamilla var bleven paa sin Post til Trods for alle Forestillinger. Hun var meget medtagen, men Lægen gav hende det mest glimrende Vidnesbyrd for, hvad hun havde udrettet som Sygeplejerske. Stephan begyndte at tilgive hende, at hun var saa robust og traadte saa fast i Gulvet, naar han saae, hvor let og lydløst og velgjørende hun kunde bevæge sig i Sygestuen.

Saa kom endelig en Dag, da hun kunde meddele, at Lægen havde erklæret, at Faren nu kunde betragtes som overstaet.

Da hun fortalte det, var hendes Stemme dog mindre rolig, end den ellers plejede at være, enten hun saa talte om den Mulighed, at han kunde leve, eller om, at han vilde dø.

Stephan fik Lov til at gaa ind og se til ham. Hun satte sig ned paa Kanten af Sengen og tog den Syges Haand og sagde med en fornøjet Latter, men med Taarer i Øjnene: »Se saa, saa vidt kom vi. Nu tænker jeg ogsaa, han er færdig med at sukke efter Paula.«

Sandberg smilede og trykkede hendes Haand. »Jeg har nok ligget og fantaseret om hende,« fjøede han ganske rolig forklarende til.

»Det var hans Ungdoms Flamme,« bemærkede Kamilla ogsaa paa den naturligste Maade af Verden, »saa det vilde ikke være Noget at være jaloux over. Jeg er saa sikker paa ham nu, og det kunde da aldrig falde noget fornuftigt Menneske ind at være jaloux paa Fantasier og Drømmebilleder og den Slags Ting.«

88

»Det har Du Ret i, min Ven,« sagde Sandberg, »den Historie er saamænd ogsaa forbi i Virkeligheden. Naar jeg nu blot snart maatte faa Lov til at ryge lidt Tobak.«

Stephan forstod slet ikke disse Mennesker. Han vilde aldeles ikke gaa ind paa, at det skulde være Kjærlighed, selv om den Ene ogsaa til Nød vilde have ofret sit Liv for den Anden.

Denne Sygdom og disse to Menneskers Forhold havde optaget ham endel, om han end fandt, at det var en ringe Løsning af Kjærlighedslykkens Problem. Vinteren var ifærd med at fortrække. Det havde været en raa og tung Vinter, en rigtig kjøbenhavnsk Vinter med evindelig Slud og Søle, skikket til at vække Tvivl om, hvorvidt disse Breddegrader overhovedet vare bestemte til at bebos.

I det Hele var den gaaet meget langsomt for Stephan. Strax efter Afrejsen havde han følt en vis Glæde ved at være ene, ved at være uforstyrret med sit Drømmebilled af Paula istedetfor hende selv. Men denne Fornøjelse forsløg dog ikke i Længden; han begyndte at længes og ovenikjøbet længes paa en ganske solid og reel Maade og føle et saa dybt Savn efter hendes Nærværelse, at det ligefrem overraskede ham.

Sandbergs Sygdom havde optaget ham noget i de Uger, den havde en farlig Karakter, men nu var al Spænding forbi; hans egne Tanker kunde atter husere uforstyrret, og de benyttede sig heraf, altfor meget fandt han. Han gav sig til at være dobbelt flittig med sine Arbejder, men det forsløg ligesaa lidt som Forsøgene paa at omsætte sin Længsel i poetiske Drømmerier. Han maatte sige til sig selv: »Der er ingen Tvivl, jeg er for Alvor forelsket,« og blive ved at gjentage sig det Svar, indtil det en skøn Dag, han vidste ikke selv hvordan, stod for ham saa sikkert, at han ikke engang spurgte derom. Men hun? Ja, hver Gang han gjorde sig selv det Spørgsmaal, blev Svaret ogsaa det samme, en ubestemt, men sød Forvisning om, at han vilde sejre.

|x

Det blev atter Foraar; det urolige, tidlige Foraar, hvor kun Vandet er smukt og glinsende i dybe og friske Farver, men 89 Jorden slet ikke tager sig ud. Den hvide Sne er borte, Engene skaldede og Markerne jordfarvede, hvert eneste vissent Blad blæst af Træerne, og Mark og Skov i en Tilstand af Nøgenhed som ikke ellers paa nogen Tid af Aaret.

Dette tidlige Foraar kom med sin lurende Kulde, sit upaalidelige Solskin og sin skarpe Blæst, der kom farende lige lukt fra det frosne Rusland.

»Det er jo meget værre end Vinter,« sukkede Folk, »sikken et Foraar iaar,« - ligesom det ikke altid var saaledes.

Om Indfaldet kom med den skarpe Østenvind eller fra en af de kolde Solstraaler, er ikke godt at sige. Men en Dag sagde Stephan til sig selv: Jeg vil derned, jeg vil møde hende der i den evige Stad, hvor der er Roser og lune Sommervinde, og der vil jeg sige hende, at jeg elsker hende.

Han blev et andet Menneske, efterat han havde taget denne Beslutning, alle smaa Hindringer ryddedes bort i en Fart. Og se, da Rejsen var afgjort, kom en Nat det rette Foraar, uanmeldt, uventet, overraskende, men der var ingen Tvivl, det var det rigtige, ægte Foraar, der bragte Marker og Træer og Buske i Uro og Travlhed. Saae man Skoven paa Afstand, opdagede man, at den var ifærd med at skifte Farve, der var kommet et nyt Skjær over det Brune og Sorte, Grønt var det ikke, hvad var det? Ja, vilde man derhen og se efter, saa gjemte Skoven sin Hemmelighed for de Nysgjerrige; nærvæd var der ikke Noget at se. Saasart man var borte fra den, saa var det der igjen. Men der var ingen Tvivl om, at det var det rigtige Foraar, og at Herligheden var ganske nær, men Menneskene skulde overraskes.

|x

Stephan rejste. Det skulde være en Rejse efter Sejr og Lykke, helt igennem sit Endemaal værdig. Han vilde gjøre Alt, for at det skulde blive ham et Festtog, i hvilket al den Poesi, Situationen indeholdt, kunde komme til sin Ret.

Hele Rejsens Plan skulde indrettes herefter. Han vilde kun søge de Steder, der kunde opretholde eller forhøje hans Stemning. Han vilde forberede sig til det Møde, som han nu var sikker paa vilde blive det afgjørende og det, der førte 90 de To sammen, ved forinden at afvaske al Prosaens og Hverdagslivets Støv, og de Steder, hvor han tidligere havde vandret søgende og længselsfuld, vilde han nu gjense, triumferende, i Forventning om at have naaet det Højeste.

✂ Hamborg var naturligvis haabløs i den Henseende, men han gjorde Omvejen ned ad Rhinen, som han altid havde haft en særlig Forkjærlighed for. Han standsede i Köln kun for at sidde en Times Tid i Domkirken og høre den hellige Messe og lade sit Sind bades i Omgivelsernes Rigdom af hellig og hemmelighedsfuld Længsel. Og ligesom han i den grønne Skov undertiden syntes, at hans indre Væsen kunde flyde hen i en velgjørende Enhed med den stumme Natur i dens dybe Søvn, saaledes forekom det ham her, at han gjorde sig til Eet med Musikkens Toner, med den højtidsfulde Messes sonore Klang, med de forunderlige Lysvirkninger, der i den stille Formiddag levendegjøre hele Bygningen. Og da han atter traadte ud, vandrede han længe som en Indviet, der havde dukket sig i hellige Vande og nu skulde tiltræde en Ridderfærd, paa hvilken han sejrrig skulde kæmpe for sit Livs mystiske Gral.

✂ Men det er farligt at drømme sig som en af Ridderne af den hellige Gral, naar man skal rejse med Jernbane. Han glemte sin Plaid, fordi han ikke havde vækket sig ret op af den Halvdrøm, hvori han gik. Dette Tab forstyrrede ham imidlertid ikke. Han frøs villig lige til Coblenz, trøstende sig med, hvorledes han saa siden skulde lade sig vugge i Rhinfantasier lige til Mainz, en Strækning, som han naturligvis vilde tilbagelægge paa Dampskibet.

✂ Men ak, hvilken Skuffelse! Han havde ikke tænkt paa, at skjønt Alt her var grønt, var det dog for tidligt til at se Vinbjergene. De saae altfor meget ud som Kartoffelmarker. Det Skjær af altid dæmrende Aftenbelysning, som ellers plejer at hvile over disse Egne, kunde han slet ikke faa frem. Der saae formiddagsagtigt ud ved St. Goar, formiddagsagtigt ved Bacharach og ved Loreley. Ingen hvide Hænder kunde tænkes at vinke fra de brystne Borgvinduer, ingen Slør at vifte fra Ringmurene af disse herlige smaa Byer, i hvilke ellers i stille Sommeraftener ved den glidende Strøm under de vinklædte Højder Middelalderens Romantik endnu synes sig at slumre, vel istand til at vækkes af den rette Riddersvend med det klingende Underhorn.

✂ Stephan gik frem og tilbage paa den store Dampbaads temmelig tomme Dæk. Og jo mere gnaven han blev paa sig selv over heller ikke denne Gang at kunne finde det Løsen, der kunde bringe ham i den forønskede Stemning, og jo mere han saa søgte at nærme sig den stykkevis, desto længere flygtede den, desto mere graa og plumrede blev Rhinens Vande, desto mere lig lugede Marker de bølgende Bjerger.

✂ I de sidste Timer, paa den Strækning, inden man naar Mainz, hvor Floden ligger flad og sivkranset og ensformig som en lang Indsø, fortrød han næsten, at han ikke havde ladet Rhinen være Rhin og var kjørt ganske prosaisk med Jernbane.

✂ Det var en tabt Dag. Spørgsmaalet var, hvorledes Nederlaget skulde gjenoprettes, ellers kunde han risikere, at hele Rejsen forspildtes eller dog ikke blev, hvad den skulde være. Han bestemte sig ved en pludselig Reminiscens, der vakttes ved en Melodi af Gounods Faust, til at gaa til Nürnberg.

✂ Paa denne Vandring syntes hin lunefulde Dronning Mab, der hersker i Stemningernes Trylletund, at være ham gunstig - tilfreds med den foregaaende Dag at have vist ham, at han ikke maatte stole paa hende, saa meget han end troede sig at være hendes Forbundne.

✂ Toget kom ind til Nürnberg sent om Aftenen; det var en yndig stille Luft, og Mørket var næsten en lys Sommernats.

✂ Det var en hverdagsagtig, lang Hotelomnibus, han steg ind i, men i samme Øjeblik, de vare komne bort fra Pladsen ved Banegaarden, vare de inde i et andet Land. Overalt de snevre, krogede Gader, i hvilke Ingen færdedes, og hvor de tændte Lygter slet ikke kunde lyse op saaledes som langs andre Byers brede og lige Flisefortove, overalt de høje, mørke Huse med de udskaarne Billeder og Snirkler og de mange Karnapper, alle gjemmende Mørke og Tavshed bag deres rundrudedede, blyfattede Vinduer.

✂ En Rigdom af gamle Melodier og Brudstykker af Sange vaagnede op i Stephan. De holdt ved det store, løjerlige Hotel. Og saa tillokkende det firehundredaarige gamle Etablissement med alle sine Krinkelkroge og labyrinthagtige Gange og Trapper end var, kunde det dog ikke holde ham. Han maatte ud igjen og se paa Byen selv, skjønt Portneren rømmede sig temmelig misbilligende, thi man gaar meget tidlig til Sengs i den gode Stad Nürnberg og er ikke vant til den Slags Udflugter.

✂ Men Stephan maatte i Arabeskerne om Paulas Billed ogsaa have Motiverne fra en Nattevandring i den stille By over de gjenlydende Broer, hvorfra man saae den lille Pegnitzflod glide tavst langs de sovende Husrækker, imod hvis Mure den paa samme Vis havde skyllet for Hundreder af Aar siden, da de, der sov derinde, vare gjæve Riddersmænd og brave Borgere i den frie Rigsstad med deres Hustruer og skjønne Døtre.

✂ Det var forvirrende Gader, der snoede sig og drejede sig op og ned og ud og ind og bestandig syntes at have Et eller Andet at skjule bag den næste Omdrejning. Hvilke smaa stejle Torve man saa pludselig blev lukket ind paa, smaa, ganske stille Pladser med Billeder og plaskende Springvande, hvor Vandet i evindeligt Afvexling sprang ud, hist af Kvindebryster, her af en Gaasehals, og faldt ned i de store Stenkummer, som ere slidte af Pigernes Hænder i mange, mange Slægtled.

☒ Saa stod han foran Kirker, hvor de groteske Figurer og løjerlige Dyreansigter syntes at være undfangede af Kunstnere, der selv havde set æventyrlige Aabenbaringer i Naturen. Der sad disse Ansigter i deres med Stenløvværk overgroede Grotter og benyttede Nattens Skjul til at løsne deres Stentræk og hviske og vrænge til hinanden.

☒ Alt dette var herligt; alt dette var et ypperligt Akkompagnement til Digtene om det klare Ansigt med de store Øjne, alt dette var et saadant Brud med det Hverdagsagtige, som han havde ønsket.

☒ Det anfægtede ham ikke, at mange gamle Klokker deroppe fra de smukke Taarne trolig meldte Kvarter efter Kvarter. Men midt i Digtningen blev han dog endelig legemlig træt og søvrig. Han følte, at Portneren ikke var hans Ven, da han langt ud paa Natten efter gjentagen Ringen blev lukket ind.

☒ Han havde egentlig villet rejse videre næste Morgen for 93 slet ikke at se Byen ved det kjedsommelige Dagslys, men den simple Tilfældighed, at han sov over sig og først vaagnede, da det Tog, han kunde have taget afsted med, var adskillige Mil borte, afgjorde Spørgsmaalet anderledes.

☒ Og der var ingen Skade sket. Det var en smuk Søndag, Solen skinnede muntert gennem de kulørte Ruder ind paa det mørke Egetræs Gulv. Derude vare Gaderne nu vistnok vaagnede op, men det var ikke til et almindeligt, trivielt Hverdagsliv. Klokkeklang flød som i en uafbrudt melodisk Strøm i den lune Foraarsluft, paa Gaderne gik pyntede Folk, Kjøbstadsfolk og kjønne Bondepiger i maleriske Dragter. Alle de Folk, der sad i deres Vinduer og saae ud i den smukke Morgen, syntes at kjende hinanden. Og vare end nu i Formiddagssolens Skin alle Stenansigterne paa Kirkerne atter blevne stive og stumme, saa var der indenfor Kirkernes Døre en stille Fred over de syngende Skarer, som forekom ham ikke mindre tiltalende end Nattens puslende Liv.

☒ Og om Eftermiddagen, da han gik langs de store Stadsmure, hvilket muntert Syn! Udenfor Portene og langs Gravene og de hyggelige Beværtningssteder, som vare indrettede nede paa disses udtørrede Bund, var der en munter og broget Vrimmel; hele Paaskescenen af Faust var der lyslevende, de smukke Piger, de lystige Svende, de snakkende, drikkende gamle Mænd.

☒ Og han gik og frydede sig ved at være langt højere paa Straa end selv en Faust, der kun havde en lille Gretchen, som lokkede ham.

☒ Men da det led mod Aften, og Klyngerne begyndte at vandre ind ad Stadens Porte, steg han op til Borgen, der knejser over Byen. Over dens gamle Gaard skygger Kejserinde Kunigundes Lind, Aftensolen skinnede paa dens mægtige Krone, der var grøn og frisk, som om mange Aarhundreder for den kun vare som Aftenvindenes Pust. Han brød sig ikke om at komme ind og se flere Malerier eller om at faa at vide, hvad der var bygget af Konrad den Anden og hvad af Frederik Barbarossa. Han satte sig under det grønne Træ, der havde skygget over Kejserne, og drømte om sin egen Lykke og Magt.

94

☒ Lykkelige Timer! Hvor Sjælen var fyldt med Velklang i Forventning om en straalende Lykke, ikke til at naa og dog sikker.

☒ Til Heidelberg! Op at sidde en stille Solskinsdag i Kurfyrsternes Gaard med de grønne Træer og Karl den Stores Brønd, drømme under de mægtige Mure med de vældige Kildevæld af Vedbend, der springe frem af hver Pore i dem og hænge ned i brede Strømme, danne Guirlander om søndrede Statuer og mægtige Forhæng over Døre, der føre til Intet. Vandre engang i de Sale, hvor kun de visne Blade hvirvle deres Dans og Vinden hvisker uforstaaelige Ord.

☒ Dette var det sande slumrende Slot i den slumrende Skov, det var til, og Prinsessen var det ogsaa.

☒ Saa videre afsted over Alperne. Paa Gotthardsvejen en Eftermiddag i Regn og Taage. De trætte Heste hale afsted med den skumplende Vogn opad fra Andermatt til Hospenthal. Dampen staar over dem i den raa, kølige Luft. De Rejsende fryse og ere højst ubehagelige tilmode paa En nær, som har saa megen Stemning og Poesi i sig, at Intet kan anfægte ham.

☒ Og der har dog ikke været nogensomhelst Fornøjelse ved denne Tur; ikke engang Reuss og Djævlebroen have taget sig ud af Noget i Støvregn og Taage, der skjulte al Udsigt. Skyerne ligge endnu som et graat Himmelloft, der er sunket ned til midt paa Bjergene, og som tynger saa stærkt paa disse, at selv om de rettede Skuldrene og vilde skyde det op, kunde de ikke.

☒ Da i Bjerglande alle de gamle Kjøretøjer, der have udslidt paa den almindelige Jord, maa begynde en Tilværelse forfra, var det ogsaa et aldeles udlevet, udslidt, forsiddet, fortrykket, sprængt og sammenlappet Stykke gammel Kaleshevogn, som de Rejsende, der havde slaaet sig sammen om Vogn i Fluelen, havde faaet.

✂ Skumplede, stødte, ømme, trætte og gnavne sad de Tre af dem og frøs, i en gnaven Diskussion om Rejselivets Skyggesider. Men den Fjerde var Stephan, og den stemningsfulde Tilværelse, han havde ført paa den sidste Del af sin Rejse i Tyskland, holdt ham livfuld og let oppe over alle smaa Gjenvordigheder.

95

✂ Endelig rumlede de op ad den løjerlige Gade i Hospenthal med sine store Huse i den rigtige Schweizerstil og sin aldeles alpemæssige Kjørebane.

✂ Regn og Taage laa over hele Byen, en fin Støvregn, der havde gjort alle Huse mørke og glinsende, og som syntes at have fyldt hele Herberget, hvor man stod af, med Dunst og Taage.

✂ Men Stephan var stadig tilfreds med Alt, han var i den Stemning, hvor alle smaa Ubehageligheder kun paa Modsætnings Vis lade En føle den Glæde, der fylder Ens eget Sind.

✂ Bag Bygningen lige overfor Herberget knejser et gammelt Kampestenstaarn, Longobardertaarnet, fra hvis Top Krigerne havde kunnet spejde ud over Vejen, der førte til og fra Italien. En løjerlig gammel Knast af et Taarn, Minde om den uimodstaaelige Længsel, der drog Nordens Folk mod Italien igjennem alle Tider. Graat og mosgroet er det, med tomme Vindueshuller og uden Indgang, ubetraadt i umindelige Tider, pisket af Regn og Sne i Vintertid, glødet af Sommersol i tusinde Aar, men endnu kraftigt og stout.

✂ Hyllet i Taage og Regn stod den gamle Kammerat derovre lige for Stephans Vinduer og skuede ned imod Dalen.

✂ Staa Du kun Skildvagt der, tænkte han, Du barske gamle Kæmpekarl. Mange af min Slægt har Du maaske stoppet paa deres Vej til det dejlige Land, men jeg passerer. Ingen Riddersmand har redet dig dristigere og mere siejrsæl forbi end jeg.

✂ Han blev kaldt ned til Maaltidet i den lange, lave Spisesal. De fire tilfældige Rejsefæller fra Vognen havde kjedet sig saa forskrækkelig i hinandens Selskab i Løbet af Dagen, at de nu vare enige om ikke mere at ville have med hinanden at gjøre, da det tvungne Samkvem var hørt op. Stephan satte sig da ogsaa hen for sig selv.

✂ Der var et temmelig stort Selskab; Diligencen Syd fra var lige kommen med et Følge af flere Bivogne. Stephan mønstrede Selskabet. De Fleste saae ud, som alle Rejsende se ud, naar de ere forfrosne og sultne. Der var temmelig mørkt i den lave Stue, og det varede derfor lidt, inden Stephan opdagede, at der dog i Selskabet var et Par bekendte Ansigter, det Ægtepar, med hvem Paula og hendes Moder 96 vare rejste ned til Italien; han vidste, at de senere vare skiltes ad, men det frydede dog hans Hjerte, at han saae dem. De kjendte ikke ham og sad temmelig langt borte, han styrede derfor sin Utaalmodighed, til de vare færdige med at spise.

✂ Ægteparret blev meget glad ved at træffe en Bekjendt. Det var aabenbart, at de vare temmelig kjede af at rejse sammen og af at rejse overhovedet. Ægtemanden vilde ikke lade Nogen komme til Orde om Noget, før han havde faaet slaaet fast, at de skulde have sig en Tremandswhist for at faa den afskyelige Regnvejsaften til at gaa.

✂ Derefter fik Fruen Ordet for at give Ondt af sig imod Vinteren i Rom, der havde været afskyelig, Regn og Kulde og Kulde og Regn ligesom et daarligt Foraar i Kjøbenhavn, det vil sige meget værre, for der var ikke en ærlig Kakkelovn eller et raisonnabelt Stykke Kul i hele Rom. Og Maden var slet, Vinen afskyelig, Lopperne over al Beskrivelse, og Ingenting kunde man taale, Stedet var saa usundt, og man havde saa mange Forskrifter at følge for ikke at faa en dødelig Feber paa Halsen, saa det var umuligt at erindre det Halve og et rent Under, at man kom levende derfra. Kort sagt, hun priste sin Skaber for, at Lille Kjøbmagergade dog var til endnu.

✂ Endelig kunde Stephan faa nogle Spørgsmaal indført om deres oprindelige Rejseselskab. De omtalte det med den høflige Kulde, hvormed Folk i Reglen omtale forhenværende Rejsefæller, og antydede, at om Frøkenen end var højst elskværdig, saa havde hendes Moder ikke været dem til nogen Oplivelse. Og det, at man »var til Oplivelse«, var aabenbart en ufravigelig Fordring, de Begge stillede til deres Medmennesker. Imidlertid fik Stephan dog til Lykke og Held at vide, at de to Damer for nylig havde forladt Rom, hvor han uden videre havde regnet paa at træffe dem, og vare tagne til Lago Maggiore for at tilbringe en halv Snes Dage.

✂ Det var jo unægtelig en Lykke for ham, at han havde faaet dette at vide, men Glæden over at undgaa en forgæves Valfart til den evige Stad forringedes dog i høj Grad ved Skuffelsen over, at deres Møde ikke skulde foregaa der, hvor han havde tænkt sig det. Der var imidlertid ikke 97 Noget at gjøre; han fandt sig i Tremandswhisten, skjønt han ikke fik Mere at vide om Paula. Begge Ægtefællerne havde faaet nok af at tale i lang Tid, men Whist havde det knebet med.

☒ Den næste Dag stod han da paa St. Gotthard paa Sletten midt imellem de uhyre, døde Bjerger, og han drak hendes Skaal i Hospitiets gode Vin og rutschede saa i Diligencen den vidunderlige Fart ned ad Gallerierne til det skønne Land. Det var en Selvfølge, at han hastede lige til Mødet, og næste Formiddag gik det paa det snavsede Dampskib over den sølvskinnende Sø til Stresa.

☒ De vidunderlige boromæiske Øer svømmede udenfor! som vældige Blomsterklynger paa det klare Vand, Synet af dem frydede ham som Musik, Savnet af Rom var glemt.

☒ Dampskibet lagde til. I Haven foran det store Hotel ved Landgangspladsen færdedes de rejsende Gjæster. Han ventede noget med at gaa i Land, thi han saae strax, at En af dem var hende, og han maatte have set noget paa hende, inden han turde nærme sig hende.

☒ Nu gjenkjendte hun sikkert ham, thi han saae, at hun pludselig traadte bag nogle Andre.

☒ Saa gik han i Land og gik dristig lige hen imod hende. Flugten efter hende var tilende. Nu gjaldt det blot at gribe til efter den skønne Nymfe.

☒ Han hilste tavst og rakte hende sin Haand.

☒ »Er De her?« sagde hun; hendes Stemme rystede dog lidt, og hun var meget rød. »Det var en Overraskelse.«

☒ »Jeg er kommen for at møde Dem,« svarede han. Han beholdt hendes Haand i sin. Ingen af dem talte videre. Ikke her i Vrimplen ved Siden af den tyske Familie, med hvem hun fulgtes, vilde han sige det store, afgjørende Ord og høre hendes Svar. Og hun

☒ Lidt efter sagde hun: »Vi bo her i Hotellet. Tager De ind her?« Saa gik de sammen ind og mødte Paulas Moder.

☒

☒ »Nu kan jeg komme ud at ro paa Søen; De kan vel ro,« sagde Paula om Eftermiddagen. Om han kunde!

98

☒ De tog en Baad og roede ud paa Søen. Det var sildig Eftermiddag.

☒ Med Rette prises Lago Maggiore for sin Farvepragt. Dens Rigdom paa straalende Glans er altid henrykkende men i den Stund imod Solnedgang, da en Flig af Naturens Kongekaabe falder over det fattigste Landskab, funkler denne om Søens evige Dejlighed med den fuldeste fyrstelige Pragt, og Purpuret og Guldet, det lysende Spil fra ædle Stenes Mangfoldighed og Perlens yndefulde, matte Blegghed, skinner baade fra Himmel og Hav.

☒ Han roede, hun sad i Agterstavnen, hvor han kunde se hendes Ansigt, medens han roede. Han roede ganske langsomt, Søen var glat og blank, og idet Baaden gled afsted, rislede Vandet langs dens Sider med en fin, klingende Lyd.

☒ Skilsmissen havde øvet sin stærke Virkning paa hende, hun havde savnet og længtes, og nu var hun lykkelig i Gjensynet, skjønt hun ikke selv vidste hvor meget. Hun følte, at hans Øjne bestandig vare fæstede paa hende; hun var henrykt derover, men undselig, skjønt hun ikke vilde, at hans Blik skulde ophøre at omfatte hende, og hun følte som en let Sky for Solen, naar han vendte sig bort for at se efter andre Baade, eller hvad ellers en Roerkarl, der selv styrer, har at se efter.

☒ Han lod Baaden tage Vejen over imod Isola Bella, denne skønne Øplet, der, helliget i sin Tid til Venus og Amor, selv som en underfuld Venus Anadyomene stiger op af de klare Vande og spejler i dem sine lyse Terrasser med Billeder og Blomster og høje, herlige Træer.

☒ Henimod dette Under af Kunst og Natur gled Baaden. Han tænkte paa, hvorledes til Tider, netop naar hans Sind jublede stærkest over noget Skjønt, der da tillige midt i Jubelen kunde fødes en Længsel efter noget Uopnaaet, om hvilket han kun vidste, at det var et Savn, og at han, hvis det ikke manglede, i sin Haand vilde have havt den underfulde Vaand, for hvilken Lykkens Porte springe op. Han spurgte sig selv, om han nu fornå Savnet.

☒ Sagtelig skød i det blinkende Vand den glidende Baad mod den dejlige Ø, der i Aftenens Glans rejste sig op som et feagtigt Slot i en Æventyrs Drøm.

99

☒ Højt knejste op over Giardino d'Amore den vældige Enhjørning, rejst der som Feernes Vogter ud imod

Verden.

☒ Han standsede og saae paa den underfulde Pragt omkring dem. Vandenes og Skyernes Farver smeltede ganske sammen. Guldskyer, som stod til begge Sider, ladende Midten klar, vare ligesom Forhæng for det inderste Hellige i Lykkens Tempel, der langsomt droges til Side, da han nærmede sig og over Søen, der laa som Templets skinnende Gulvflade, skred henimod dets Altar.

☒ To Sommerfugle havde fra Land fulgt Baaden, hvirvlende sig om hinanden i spillende Bevægelighed, forsvindende et Øjeblik, men saa atter kommende igjen som vidende, at her var der Selskab.

☒ Begge de To vare blevne tavse, thi de følte, at nu og her var der kun Eet for dem at tale om, et Ord at sige, der gjemte Forstaaelsen af al Herligheden omkring dem.

☒ Endelig talte han, og det var, ligesom noget Ubevidst lod ham tale, saa at han selv overraskedes ved at høre Tavsheden brudt.

☒ Han havde lagt Aarerne, og idet han tog hendes Haand, sagde han: »De veed, at jeg elsker Dem, men lad mig sige Dem det her.«

☒ Hun tav og saae ned for sig med bævende Læber, medens han holdt hendes Haand.

☒ »Sig det, sig det,« bad han.

☒ Hun sagde det, og han drog hende til sig. Der var da Lykken.

☒ Men da deres Læber atter skiltes efter den første Berøring, saa flygtig, at han ikke vidste, om han havde kysset eller ikke, saae han en brun Plet ved hendes Overlæbe, som han ikke før havde set, og skjønt det var som et alfelet Pust, gled det igjennem hans Sind, at den ikke klædte hendes skønne Mund.

☒ Saa sad de Haand i Haand tavse en Stund som den skønne Scenes Midtpunkt; Farverne i Landskabets Kongedragt vexlede bestandig.

☒ Han saae efter de to hvide Sommerfugle; de vare forsvundne.

☒ Baaden drev, som den vilde.

100

☒ Men nu kom Aftenen, stille og lydløst læggende sig over Søen og dragende sit Slør for Farvepragten.

☒ »Vi maa vende hjem,« sagde hun.

☒ Det vakte en lille Misstemning hos ham, at hun kunde have Tanke derfor. Men han maatte give hende Ret. Mørket faldt hurtig paa, Lyset holdt sig endnu ude paa Søen, men da han saae ind imod Land, begyndte Strandbredden at gaa sammen i en mørk, ukjendelig Masse.

☒

☒ Hjemreisen fra Italien og de første Maaneder gled stille og rolig hen for Paula.

☒ Hun var af de elskelige kvindelige Naturer, i hvilke Udviklingen foregaar stille, roligt og sikkert. Hun var bleven forelsket i Stephan, uden at hun selv havde klaret sig naar eller hvorledes, eller havde tænkt paa at analysere dette Forhold i mindste Maade. Hun var bleven overrasket over paa Rejsen, under Fraværelsen at opdage, hvor meget hun holdt af ham, og var lykkelig ved at gjense ham og endnu lykkeligere ved at blive forenet med ham.

☒ Hun beskæftigede sig nu endel med, hvorledes det skulde gaa hendes Moder uden hende, og fandt, at det egentlig slet ikke hastede saa stærkt med at holde Bryllup; hun kunde godt være lykkelig som Forlovet i adskillig Tid.

☒ Derom var der imidlertid ikke Tale for Stephans Vedkommende. Han vilde have sin Hustru for sig - og han tænkte, at han i sin uforstyrrede Besiddelse og det uafbrudte Samliv vilde finde dette absolutte Noget, som han ikke vilde tilstaa for sig selv, at han savnede, men som han heller ikke kunde sige, at han havde fundet.

☒ Om Efteraaret giftede Stephan og Paula sig.

☒ Der hvilede for ham som et Slør af Uro og Spænding over Bryllupsfesten, men det undrede ham ikke, han længtes efter ret at komme i Ro med sin unge Hustru; stille, ubevægede Forhold vilde give det bedste Læ for den Lykke, han søgte.

☒ De sad en Aftenstund i deres hyggelige Hjem; hun sad foran Fortepianoet, han sad ved hendes Side. Hun 101 fantaserede let og afbrudt. De talte om den Fortid, han yndede at dvæle ved atter og atter, de romerske Aftener, Mødet ved Lago Maggiore, om Hjemrejsen, der var bleven endel ødelagt ved det kjedelige Rejseselskab, de vare blevne tvungne ind i, men som dog havde været saare tillukkende, og om meget Andet.

☒ Han tog hende i Haanden: »Det var godt, at vi fik hinanden,« sagde han.

☒ Hun nikkede og slog nogle Toner an.

☒ »Hvis vi ikke havde fundet hinanden, hvad saa?«

☒ »Det havde været meget slemt, saa havde jeg ikke vidst, hvor lykkelig man kunde være.«

☒ Han syntes, at dette Svar var noget for jævnt, og slap uvilkaarlig hendes Haand.

☒ Hun mærkede det og sagde med et let Smil: »Du holder saa meget af at tale om Fortiden.«

☒ »Ja, har den ikke været herlig?«

☒ »Det har den, men jeg holder mig dog til Nutiden. Fortiden og Fremtiden vise os saa let noget Andet end det, der har været vor Lod og bliver det. Nutiden har Skyggerne, men, jeg veed ikke, hvordan jeg skal udtrykke mig, ogsaa mere Lys, fordi den jo er Livet selv.« Hun talte nølende, ligesom lidt undselig over at skulle give sine Tanker Ord. »Ser Du, derfor holder jeg mig til Nutiden og er inderlig glad ved den, og det forekommer mig, at vi holde meget mere af hinanden nu, end vi før have gjort, og saaledes haaber jeg, det vil gaa altid.«

☒ Han kysede hendes Haand, som han holdt i sin.

☒ Nu vilde han dog minde hende om deres første romantiske Møde i den drømmende Sommeraften. Nu skulde hun dog skrifte.

☒ Han bladede i Noderne for at finde Sangen fra hin Aften.

☒ Han fandt den og stillede den op for hende, idet han sagde: »Midt i den gode Nutid kan jeg dog nok lide at høre den.«

☒ I det Samme ringede det.

☒ Paula glemte aabenbart strax Diskussionen, de vare inde i, og saae med nysgjerrig Spænding til Døren; det var endnu saa Nyt at faa Fremmede i sit eget Hjem.

102

☒ Det var Sandberg og Kusinen - Ægtefolk siden Sommeren.

☒ »Hvis der er Nogen hjemme i Eders Paradis iaften,« sagde han, »saa ville vi gjerne være Slinger der, for hjemme hos os er der Rengjøring, og Renlighed, finder nu jeg, er en daarlig Ting.«

☒ »Vi maa have os en italiensk Aften ligesom den, vi havde paa Nørregade, den var mageløs,« sagde hans Kone.

☒ »Ja, rigtig,« sagde Stephan, »den var mageløs, og den kan ikke gjentages.«

☒ »Som De vil, men forresten hvorfor ikke det? Jeg er vis paa, at den iaften vilde være meget bedre; vi har det jo Alle nu meget bedre. Dengang var vi kun hemmelig forlovede og I slet ikke. Nu har vi alle faaet hinanden, og det er, som det skal være.«

☒ Hun mønstrede Stuen, og da Klaveret bar opslaaede Noder, skulde hun naturligvis se, hvad det var.

☒ Hun satte sig uden videre ned og begyndte at nynne:
»Aller Berge Gipfel«.

☒ Hun afbrød sig selv: »Naa, den har I sværmet med. Ja, det er ogsaa en af mine Yndlinge. Den blev jeg forresten en Aften slemt narret med. Det var, Paula, ude paa Landet hos Eder i forrige Sommer, da jeg var der i Besøg. Jeg havde troet, at Sandberg vilde være kommen den Aften. Vi var jo alt saa smaat begyndt saadan at interessere os for hinanden. Men Mennesket kom ikke. Saa om Aftenen, da jeg sad i Havestuen, hørte jeg En udenfor komme gaaende, syngende ganske højt denne Sang, som vi netop havde sværmet for i de Dage. Jeg troede, det var ham, og gav mig til at spille Akkompagnementet. Saa kommer der ved Gud et ganske fremmed Menneske, som lister sig ind i Haven.«

»Naa, og hvad saa, om jeg maa spørge,« sagde Sandberg med et melodramatisk Udtryk, gribende en Papierskniv og førende den som en Dolk. »Du opdagede vel Fejltagelsen i Tide.«

»Ja, Du kan være ganske rolig, for han løb saamænd igjen, før jeg selv kunde faa set paa ham.«

103

»Hvad mon det har været for en næsvis Person?« sagde Paula.

»Det var mig,« sagde Stephan efter et Øjeblik's Betænkning med en noget forknyt Stemme, som han forgjæves bestræbte sig for at give en spøgefuld Klang. »Jeg gik forbi og sang for min egen private Fornøjelse og kunde ikke modstaa Fristelsen til at se, hvem det var, der saa poetisk gav sig til at følge mig fra det Ubekjendte.«

De Andre morede sig ikke saa lidt over denne gjensidige Fejltagelse, men Stephan var slet ikke vel tilmode Resten af Aftenen, og der blev ikke arrangeret noget Osteri.

Da de to Fremmede vare gaaede, satte Paula sig atter til Klaveret. De samme Noder laa endnu opslaaede, og hun begyndte:
»Aller Berge Gipfel«.

»Aa nej,« sagde Stephan pirreligt, »lad være.« Han rettede sig atter i det og sagde: »Jeg har faaet Hovedpine, jeg kan ikke taale at høre Musik.«

»Du burde dog ogsaa have hørt mig spille den,« sagde Paula med et Smil, der overraskede ham. »Jeg tror ærlig talt, jeg spiller den bedre.«

|

Han elskede virkelig sin Hustru. Han var ogsaa lykkelig med hende. Og dog blev det skønne Drømmebilled ogsaa nu i Ægteskabet ved at flygte sin evige Flugt? Var Daphnes Forvandling i hans Arme alt fuldbyrdet? Han blev ved at gjøre sig selv disse Spørgsmaal.

Portrættet var fulgt med i den nye Lejlighed. Det hang ogsaa der over Klaveret, og hvor mange Gange faldt ikke hans Blik derpaa. Det forstod ham, nu som ofte før, og havde sin egen Historie at fortælle ham, og den blev bestandig længere.

Paula var, som hun selv havde sagt, gaaet ud fra, at man blev lykkeligere og lykkeligere med hinanden, at Lykken voxede stille og naturlig mellem to Mennesker, der holdt af hinanden. Saaledes gik det med hende selv. Men hun 104 saae Stephan blive forunderlig tavs og adspredt og blive det mere og mere.

En Dag sad han saaledes. Hun iagttog ham en Stund; der var et eget Smil paa hans Ansigt. Hun tog en Beslutning.

»Vil Du svare mig paa en Ting?« spurgte hun.

»Og det er?«

»Hvad tænkte Du nu paa?«

»Paa Ingenting, Kjære.«

»Ingenting. Det betyder ofte det, man tænker allermest paa.«

»Du er aandrig.«

»Ikke en Smule. Jeg er kun nysgerrig; det har vi Kvinder jo altid Lov til at være.

Han tav.

»Sig mig saa, hvad det var, Du tænkte paa,« vedblev hun. »Sig mig det; jeg har faaet den Ide, at jeg maa vide det.«

Han saae lidt forbavset paa hende; der var i hendes Ord en vis Energi, som imponerede ham, ja som indgød ham en Art af Respekt, han ikke før havde følt for sin unge Hustru, endnu mindre for Billedet, som jo altid var ham underdanigt og følgagtigt.

»Jeg tænkte paa Dig,« svarede han. Efter et Øjeblik's Betænkning tilføjede han: »Skal jeg være ganske ærlig, maatte jeg istedetfor paa Dig sige: Paa dit Portræt.«

☒ Ved sig selv gjorde han den Bemærkning, at hun ikke forstod den Adskillelse, han gjorde. O, Daphne! Daphne!

☒ Han kunde blive i den Tro, forsaavidt som hun ikke svarede, men efter nogle ligegyldige Ord gik hun ud af Stuen, og da de senere mødtes ved Middagsbordet, talte de om en ny Bog og om Prisen paa Oxekjødet. Daphne! Daphne!

☒ Den næste Dag forekom det ham nok, at hun saae lidt bleg og daarlig ud. Hun sagde, at hun ikke havde sovet godt om Natten. Ellers talte de ikke meget sammen. Han var tavs, og hun endnu mere.

☒ Om Aftenen kom han hjem efter et Par Timers Fraværelse. Da han kom ind i Dagligstuen, var Paula der ikke. Stuen gjorde et vist Indtryk paa ham af, at der var Noget 105 i den, som var forandret, men hvori dette bestod, gjorde han sig ikke klart.

☒ Da han saae sig lidt om, opdagede han imidlertid, at der laa et tillukket Brev paa hans Kones Sybord. Han tog det i Haanden og saae med Forundring, at det var til ham og hendes Haandskrift. Hvad for en Besked kunde hun have at give ham saaledes? Lidt febrilsk aabnede han det. Der stod:
»Portrættet har jeg brændt. Vil Du have mig selv, saa er jeg hos Onkel Karl i Sorø.
Paula.«

☒ Det løb rundt for ham ved saaledes at se sit Indre gættet og afsløret med en Sikkerhed, som han næppe selv havde kunnet naa.

☒ Han saae hen paa Portrættets Plads. Ganske rigtigt, det var der ikke. Pladsen var tom, det skønne Billede for bestandig forsvundet. Det var det, der havde gjort den Forandring, han først ikke havde kunnet klare sig.

☒ Sin Medbejlerske havde hun ryddet afvejen. Og selv. Ja, hvad vilde hun selv?

☒ Han vilde forsigtig søge nogle nærmere Oplysninger hos Pigen. Men denne gik i, hvad hun sagde, saa øjensynlig ud fra, at han vidste Besked med det Hele, og at Rejsen til Sorø var den naturligeste Ting af Verden, at han ikke vilde røbe sig og nøjedes med at faa at vide, at hans Kone var tagen med Aftentoget.

☒ Han gik rundt i Stuerne i en Stemning, han aldrig før havde kjendt noget til, en forunderlig Blanding af Ydmygelse, Uro og Længsel. Alting mindede i den Grad om hende, som om hun var i alle Stuerne paa een Gang, og saa var hun intetsteds, og han længtes efter hende, som om han aldrig skulde se hende igjen. Hver en Ting, der var hendes, og som laa i Stuerne, blev ham saa dyrebar, som om det var en Afdøds.

☒ Og saa imponeredes han paa en ganske ukjendt Maade af Virkeligheden, af Kvinden, som hun er og lever, af at føle, at Paula stod for ham som saa overlegen. Jo mere han tænkte derpaa, desto stærkere blev Indtrykket heraf, af 106 hendes Klarsyn, hendes frie Forstaaelse af Forholdet, hendes Villie til at ville have det klart. Han forstod, at ogsaa hun, men paa en ganske anden levende Vis end han selv, stillede sine Fordringer og gjorde dem til Betingelser. Det var ligesom baade hun og hele Forholdet blev nyt for ham - paa een Gang baade nyt og rigere, end han nogensinde anede.

☒ Og Nattens Timer gik, imens han tænkte over alt dette. Thi denne Nat blev atter en af dem, hvor han som fordem i sine drømmende Tider ikke gik i Seng, men færdedes oppe til Morgenstunden. Men denne Gang var det ikke til Ære for Drømmene. Nej. Et Drømmebilled veg helt bort fra ham og blev blegt og tomt ved Siden af det, Livet selv viste ham. I denne Nats Skygger saae han saa klart, som aldrig før, hvad det var for et Drømmebilled, han havde jaget efter i det levende Livs Lunde. Drømmebilledet forvandler sig bestandig for den, der tror at naa det, men Livet giver sin Fylde til den, der søger.

☒ Han opsøgte smaa Digte, han havde skrevet i de sidste Maaneder, og i hvilke han gav sin Længsel og Utilfredsstillethed Luft. Han undsaa sig for dem, og et for et brændte han dem og lod dem være Sonoffer, Følgeskab i Skyggernes Land til det skønne Billed.

☒ Og Time efter Time gled af Natten. Han blev endelig træt og søvrig, og der var koldt i Stuerne. Men i Seng turde han ikke gaa, simpelthen af Frygt for at komme til at sove over sig og saa forfejle det første Morgentog til Korsør. Saa satte han sig i en Lænestol og nød et Par Timer af den urolige Blund, i hvilken man godt veed, hvorledes Tiden gaar.

☒

☒ Onkel Karl og hans Kone vare den glade Kusines Forældre, der skulde han hente sin Kone, han tænkte ikke engang nærmere over, hvorledes det skulde forklares, det var ikke Umagen værd. Og han var den Første, der paa Stationen løste Billet.

☒ Toget gled afsted og bruste vesterpaa. Det var en mørk og raakold Novembermorgen, saa uhyggelig, som en 107 Novembermorgen kan være. Det smaaregnede, Solen stod op efter Klokkeslet, men der var ikke det

svageste Glimt af Noget, der blot langt ude kunde være i Slægt med Sollys. Der var kun det mest farveløse Lys, et Lys, som bestod i, at det ikke var Mørke, kæmpede sig frem og vandt en sparsom Sejr kun for at vise, at al Udsigt var svunden i den samme Støvregn og Taage.

☒ Taage og Støvregn over »Heden«, Taage og Støvregn over Bankerne ved Roskilde Fjord og i de afbladede Skovegne, som Toget før igjennem længere vesterpaa; Alting var graat og tungsindigt og afskyeligt, kun ikke den Rejsende selv.

☒ Det lyse Triumftog, han havde villet berede sig selv og sin Kjærlighedsdrøms Lykke igjennem Europas skjønneste og mest stemningsfulde Egne til det Sted, hvor han vilde fæste sin Brud, blegnede helt ved Siden af hin klamme Novemberfart. Der var ikke Tale om, at han vilde bytte.

☒ Endelig var han der. »Sorø, tre Minutters Ophold»

☒ En dryppende vaad Station, der ligesom alle de andre saae ud, som den ikke var ret vaagnet endnu. Jernbanefunktionærer i lange Regnfrakker, nogle gnavne og mismodige Passagerer, der krøb ud af Toget, og nogle andre, der krøb ind, men imellem dem en glad og lykkelig, lykkelig, og dog med en urolig, ængstelig og ydmyg Følelse i Hjertet, som han ikke før havde kjendt.

☒ Han ilede afsted mellem de vaade og gnavne Mennesker, og da han for igjennem den tilstødende Ventosal, hørte han en sød Stemme hilse:

☒ »Godmorgen.«

☒ »Paula!«

☒ »Ja, jeg vidste jo godt, at Du vilde komme strax med dette Tog. - Du husker, at det er Onkel Karls Bryllupsdag idag. Vi overrasker dem, de gamle Mennesker gjør altid megen Stads af den.«

☒ Det Sidste sagde hun i en Tone, hvor Skjælmeri brød igjennem Alvoren, og som lettede det for ham.

☒ »Jeg veed ikke,« sagde han, »jeg forstaar ikke mere hverken Dig eller mig selv.«

☒ »Aa, jeg forstaar det godt,« svarede hun og saae paa ham smilende med kloge Øjne. »Der var en Tid, en temmelig 108 lang og slem Tid, da jeg ikke forstod det Hele, og ret klart blev det mig først ved dit Svar, men Du kan tro, at igaar forstod jeg det Alt. Det stakkels Portræt, det maatte ofres, enten det Offer saa havde bragt Dig tilbage til den kjedelige Virkelighed eller ikke.«

☒ »Den kjedelige Virkelighed?«

☒ »Ja, jeg veed godt, at det *har* Du tænkt. Sagen er, at Du har tænkt saa meget paa vor Kjærlighed i Forvejen; det har jeg slet ikke, men derfor skal Du ogsaa se, at Du bliver bedre og bedre tilfreds med mig.«

☒ Han trykkede hendes Arm. De vare nu komne udenfor i Sølen og Sjasket, Novemberregnen drev ned paa seig, utrættelig Vis, de maatte holde sig sammen under en Paraply, det var noget Andet end Lago Maggiore; men meget bedre fandt han bestandig.

☒ »Var Du.... kun.... nogenlunde sikker paa, at jeg vilde komme?« sagde Stephan efter en Pause og lidt tøvende.

☒ »Ja, ialfald da det blev Morgen. Ved Dagens Lys forekom det mig altfor haardt, om det Hele allerede havde været forbi for mig.«

☒ »Du holder altsaa for Alvor af mig?« sagde han.

☒ »Om jeg gjør. Jeg siger Dig jo, bestandig mere og mere. Tror Du ellers, jeg havde saaledes lært at forstaa Dig. Jeg vil forstaa Dig, som Du holder af mig til, og forstaa Dig meget bedre end Por....«

☒ Midt ude paa Alfarvej lukkede han hendes Mund med et Kys; og ved det saae han ikke nogen brun Plet ved hendes Mund.

☒ »Min egen Kone,« var Alt, hvad han sagde, og det var ogsaa nok.

☒ Der holdtes Bryllupsdag hos Onklen i Sorø, kun en lille Familiefest, ved hvilken man var meget glad ved at se de kjøbenhavnske Gjæster. De vare ligesaa velkomne, som de havde været uventede. Stephan maatte ret forundre sig over den lunefulde Maade, hvorpaa Paula gav de gamle Mennesker en Forklaring af den improviserede Rejse til Sorø, som blev tagen for gode Varer.

☒ Men i det Hele forbavsedes han atter og atter over hende 109 i Dagens Løb; hun var som forvandlet, saa

sprudlende livlig og straalende glad, som han ikke havde set hende før.

☒ Ved det hyggelige lille Familiebord sad han ved Siden af hende og blev drillet af Sandberg med, at han saae altfor nyforlovet ud.

☒ Han saae paa Paula med et triumferende Smil og rystede paa Hovedet ad den Sammenstilling.

☒ »Du ser dejligere ud idag end nogensinde før - selv paa Portrættet,« hviskede han til hende.

☒ »Jeg har heller aldrig før været saa lykkelig.«

☒ »Jeg ikke heller,« svarede han, »jeg har aldrig kjendt Lykken saa fuld og saa rolig. Og i Kjærlighed frygtede jeg især før, at Lykken forvandlede, som Daphne i Mythen, da hendes Elsker greb hende.«

☒ »Hvad hviske I om disse Myther,« spurgte Sandberg, som havde lange Øren, »tro dog ikke paa Mytherne, det gjør vi ikke.«

☒ »Og er lige lykkelige for det,« føjede hans Kone til.

☒ »De, der tænger til at tro paa dem, skal tro paa dem,« svarede Stephan, »og for dem virkeligjøres de. Men det gjælder at vælge de rette.«

☒ »Ja,« sagde Paula og saae paa ham. »Jeg tror ikke paa den om Daphne; jeg tror mere paa den om Pygmalion.«